

**UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA**

ZAKLJUČNA STROKOVNA NALOGA VISOKE POSLOVNE ŠOLE

**ANALIZA POSLOVANJA GOSPODARSKE DRUŽBE
GEODETSKO PODJETJE SEŽANA d.o.o. V LETIH 2007 IN
2008**

ALENKA VITEZ

IZJAVA

Študentka Alenka Vitez izjavljam, da sem avtorica te zaključne strokovne naloge, ki sem jo napisala pod mentorstvom dr. Marka Hočevarja, in dovolim njeno objavo na fakultetnih spletnih straneh.

V Ljubljani, dne 30.3.2010

Podpis: _____

KAZALO

UVOD	1
1 PREDSTAVITEV GOSPODARSKE DRUŽBE GEODETSKO PODJETJE SEŽANA d.o.o.	2
2 ANALIZA SREDSTEV PODJETJA	3
2.1 Dolgoročna sredstva	4
2.1.1 Obseg in struktura dolgoročnih sredstev	4
2.1.2 Odpisanost osnovnih sredstev	5
2.2 Kratkoročna sredstva	5
2.2.1 Obseg in struktura kratkoročnih sredstev	5
2.2.2 Obračanje obratnih sredstev	6
3 ANALIZA ZAPOSLENIH	7
3.1 Struktura zaposlenih	8
3.1.1 Struktura zaposlenih po starosti	8
3.1.2 Struktura zaposlenih po izobrazbi	8
3.1.3 Dinamika zaposlenih	9
3.1.4 Izkoriščenost delovnega časa	9
4 ANALIZA POSLOVNIH FUNKCIJ	10
4.1 Prodajna funkcija	10
4.1.1 Obseg in struktura prodaje po vrstah storitev	10
4.1.2 Vezava terjatev do kupcev	11
4.2 Finančna funkcija	11
4.2.1 Obseg in struktura obveznosti do virov sredstev	12
4.2.2 Finančna varnost	13
4.2.3 Plačilna sposobnost	14
4.2.4 Finančna stabilnost	15
5 ANALIZA POSLOVNEGA IZIDA	16
5.1 Analiza prihodkov	16
5.2 Analiza odhodkov	17
5.3 Analiza poslovnega izida	17
6 ANALIZA USPEŠNOSTI POSLOVANJA	19
6.1 Produktivnost	19
6.2 Ekonomičnost ali rentabilnost	20
6.3 Dobičkonosnost ali donosnost	21
7 DEJAVNIKI POSLOVNE USPEŠNOSTI	22
SKLEP	23
LITERATURA IN VIRI	26

Kazalo tabel

<i>Tabela 1: Obseg (v EUR) in struktura (v %) sredstev gospodarske družbe GPS d.o.o. in dejavnosti na dan 31.12. v letih 2007 in 2008.....</i>	<i>3</i>
<i>Tabela 2: Obseg (v EUR) in struktura (v %) dolgoročnih sredstev gospodarske družbe GPS d.o.o. in dejavnosti na dan 31.12. v letih 2007 in 2008</i>	<i>4</i>
<i>Tabela 3: Stopnja odpisanost opredmetenih osnovnih sredstev gospodarske družbe GPS d.o.o. na dan 31.12. v letih 2007 in 2008.....</i>	<i>5</i>
<i>Tabela 4: Obseg (v EUR) in struktura (v %) kratkoročnih sredstev gospodarske družbe GPS d.o.o. in dejavnosti na dan 31.12. v letih 2007 in 2008</i>	<i>6</i>
<i>Tabela 5: Koefficient obračanja obratnih sredstev in čas trajanja enega obrata v gospodarski družbi GPS d.o.o. in dejavnosti v letih 2007 in 2008.....</i>	<i>7</i>
<i>Tabela 6: Obseg in struktura (v %) zaposlenih po starosti na dan 31.12. v gospodarski družbi GPS d.o.o. v letih 2007 in 2008.....</i>	<i>8</i>
<i>Tabela 7: Obseg in struktura (v %) zaposlenih po izobrazbi na dan 31.12. v gospodarski družbi GPS d.o.o. v letih 2007 in 2008.....</i>	<i>8</i>
<i>Tabela 8: Dinamika zaposlenih v gospodarski družbi GPS d.o.o. v letih 2007 in 2008.....</i>	<i>9</i>
<i>Tabela 9: Izkoriščenosti delovnega časa v gospodarski družbi GPS d.o.o. v letih 2007 in 2008.....</i>	<i>9</i>
<i>Tabela 10: Obseg (v EUR) in struktura (%) prodaje po vrsti geodetske storitve v gospodarski družbi GPS d.o.o. v letih 2007 in 2008</i>	<i>10</i>
<i>Tabela 11: Terjatve do kupcev v gospodarski družbi GPS d.o.o. na dan 31.12. v letih 2007 in 2008..</i>	<i>11</i>
<i>Tabela 12: Obseg (v EUR) in struktura (v %) obveznosti do virov sredstev gospodarske družbe GPS d.o.o. in dejavnosti na dan 31.12. v letih 2007 in 2008</i>	<i>12</i>
<i>Tabela 13: Stopnja kapitalizacije in stopnja zadolženosti gospodarske družbe GPS d.o.o. in dejavnosti na dan 31.12. v letih 2007 in 2008.....</i>	<i>13</i>
<i>Tabela 14: Kazalniki plačilne sposobnosti gospodarske družbe GPS d.o.o. in dejavnosti na dan 31.12. v letih 2007 in 2008.....</i>	<i>15</i>
<i>Tabela 15: Kazalniki finančne stabilnosti gospodarske družbe GPS d.o.o. in dejavnosti na dan 31.12. v letih 2007 in 2008.....</i>	<i>16</i>
<i>Tabela 16: Obseg (v EUR) in struktura (v %) prihodkov gospodarske družbe GPS d.o.o. in dejavnosti v letih 2007 in 2008</i>	<i>16</i>
<i>Tabela 17: Obseg (v EUR) in struktura (v %) odhodkov gospodarske družbe GPS d.o.o. in dejavnosti v letih 2007 in 2008</i>	<i>17</i>
<i>Tabela 18: Poslovni izid (v EUR) gospodarske družbe GPS d.o.o. in dejavnosti v letih 2007 in 2008.....</i>	<i>19</i>
<i>Tabela 19: Produktivnost gospodarske družbe GPS d.o.o. in dejavnosti v letih 2007 in 2008</i>	<i>20</i>
<i>Tabela 20: Ekonomičnost gospodarske družbe GPS d.o.o. in dejavnosti v letih 2007 in 2008</i>	<i>20</i>
<i>Tabela 21: Dobičkonosnost kapitala, donosnost sredstev in dobičkonosnost prihodkov gospodarske družbe GPS d.o.o. v letih 2007 in 2008.....</i>	<i>22</i>

UVOD

Računovodsko analiziranje je eden od glavnih pokazateljev poslovanja podjetja, ki ga mora podjetje opraviti, da lahko oceni, če je doseglo cilje, ki si jih je zastavilo. S tem si podjetja pridobivajo koristne računovodske informacije, ki jih lahko izkoristijo za pravilno poslovno odločanje in tako pripomorejo k ustvarjanju uspešnega poslovanja v prihodnosti.

Predmet zaključne strokovne naloge je analiza poslovanja gospodarske družbe Geodetsko podjetje Sežana d.o.o. v letih 2007 in 2008. Namen analize poslovanja je preučiti poslovanje podjetja v obravnavanem obdobju na podlagi pridobljenih podatkov in s pomočjo strokovne literature, ga primerjati s panogo ter tako opozoriti na probleme, s katerimi se podjetje srečuje. Cilj zaključne strokovne naloge je ugotoviti kako uspešno je bilo podjetje v letu 2008 glede na predhodno leto in v primerjavi s panogo dejavnosti, ugotoviti tako pozitivne kot tudi negativne dejavnike, ki so kakorkoli vplivali na poslovanje in razvoj podjetja ter na podlagi doseženih spoznanj oblikovati predloge za učinkovitejše poslovanje podjetja v prihodnosti.

Računovodski kazalniki so relativna števila, ki se nanašajo na posamezne gospodarske kategorije, o katerih obstajajo računovodski podatki. Izraženi so lahko kot koeficienti, stopnja udeležbe ali indeksi. Izračunane vrednosti kazalnikov same ne povedo veliko, zato se običajno ocenjujejo glede na mejne vrednosti, ocenjujejo glede na gibanje njihove vrednosti v času, primerjajo z vrednostmi primerljivih podjetij, primerjajo z vrednostmi za panogo domačega in/ali ustreznega tujega gospodarstva (Mramor, 1999, str. 3). Slovenski računovodski standardi 2006 (v nadaljevanju SRS 2006) računovodske kazalnike delijo na več skupin. To so kazalniki stanja financiranja, stanja investiranja, vodoravnega finančnega ustroja, obračanja, gospodarnosti, dobičkonosnosti, dohodkovnosti in denarne tokovnosti. Kateri kazalniki so smiselni za analizo posameznega podjetja je odvisno od posebnosti poslovanja, možnosti merjenja ter notranjih potreb podjetja.

Za analizo poslovanja gospodarske družbe Geodetsko podjetje Sežana d.o.o. kot osnovni vir podatkov uporabljam bilance stanja, izkaze poslovnega izida ter ostale pridobljene interne podatke podjetja za poslovno leto 2007 in 2008. Za primerjavo družbe s panogo sem uporabila podatke, ki so javno dostopni na spletnih portalih Ajpes in GVIN.

Zaradi vrednostno izraženih podatkov in da bi bili podatki iz poslovnega leta 2007 z letom 2008 medčasovno primerljivi, je potrebno izločiti vpliv inflacije v proučevanem obdobju. Za inflacioniranje uporabljam indeks cen življenskih potrebščin, ki je uradni indikator stopnje inflacije v Sloveniji. Ker se podatki v bilanci stanja nanašajo na točno določen dan, in sicer 31.12. posameznega leta, sem za verodostojno primerjavo med leti uporabila letni indeks cen življenskih potrebščin, ki za obdobje december 2008/december 2007 znaša 102,1 ($I_{\text{dec2008/dec2007}} = 102,1$). Izkaz poslovnega izida prikazuje poslovanje podjetja v obdobju, zato sem za inflacioniranje teh podatkov uporabila povprečni indeks cen življenskih potrebščin za obdobje januar-december 2008/januar-december 2007, ki znaša 105,7 ($I_{\text{jan-dec2008/jan-dec2007}} = 105,7$). Vir navedenih podatkov je Statistični urad Republike Slovenije.

Poleg uvoda in sklepa struktura zaključne strokovne naloge temelji na sedmih vsebinsko povezanih poglavjih. Vsebina posameznih poglavij vključuje tako teoretični kot tudi praktični del. Prvo poglavje je namenjeno predstavitvi temeljnih značilnosti preučevanega podjetja in dejavnosti v katero spada. V nadaljevanju sledi analiza poslovnih prvin podjetja, torej sredstev in zaposlenih. Nato sledi analiza dveh poslovnih funkcij podjetja, in sicer prodaje ter financiranja. Peti del zaključne strokovne naloge predstavlja analiza poslovnega izida. V šestem delu bom izračunala donosnost, ekonomičnost in produktivnost podjetja. S pomočjo izračuna po Du Pontovem modelu bom v zadnjem poglavju analizirala razloge za spremembo dobičkonosnosti kapitala, ki so vplivali na dosežene rezultate v podjetju. Zaključila bom s sklepnim poglavjem, kjer bom povzela ugotovitve posameznih poglavij in podala celovito oceno analize poslovanja.

1 PREDSTAVITEV GOSPODARSKE DRUŽBE GEODETSKO PODJETJE SEŽANA d.o.o.

Geodetsko podjetje Sežana, geodetske storitve d.o.o. (v nadaljevanju GPS d.o.o.) je nastalo z vpisom v sodni register pri okrožnem sodišču v Kopru leta 2000. Sedež podjetja je v Sežani. Na začetku delovanja podjetja sta geodetske storitve izvajala družbenika, drugih zaposlenih podjetje ni imelo. Danes podjetje vodijo trije družbeniki. Glede na velikost gospodarske družbe obravnavano podjetje uvrščamo med majhna podjetja, saj je v podjetju zaposlenih 9 oseb, osnovni kapital družbe je na dan 31.12.2008 znašal 8.763,14 €.

Je podjetje visoko usposobljene delovne sile, visoko usposobljenih strokovnjakov s področja geodezije, ki s svojim znanjem in izkušnjami strankam nudijo visok kakovostni nivo storitev s tega področja. Storitve opravljajo na domačem trgu, predvsem zavzemajo celotno primorsko regijo, občasno izvajajo dela tudi v drugih delih Slovenije. Glavni del prihodkov predstavljajo naročila javnih ustanov, sledijo naročila pravnih oseb ter posamezna dela fizičnim osebam. Dejavnost podjetja poteka delno v lastnih, delno v najetih prostorih, za katere podjetje plačuje mesečno najemnino. Ob povečanem obsegu dela podjetje preko študentskega servisa najame študente ali dijake za občasna lažja terenska dela.

Podjetje je bilo ustanovljeno z namenom, da svojim strankam zagotovi visokokvalitetne geodetske storitve, zaposlenim zadovoljstvo na delovnem mestu, občutek pripadnosti in socialno varnost, lastnikom pa dobiček. Vizija podjetja je povečanje ponudbe geodetskih storitev in si tako zagotoviti prednost pred konkurenco ter ustvarjati čimvišjo dodano vrednost. Cilj podjetja je izvajanje kakovostnih storitev, izpolnjevanje potreb in zahtev kupcev ter nenehno izobraževanje zaposlenih s ciljem usmerjenim v politiko kakovosti. Pomembno vlogo dajejo sprotnemu spremljanju dogajanja na trgu in uvajanju novosti oziroma izboljšav na vseh področjih poslovanja.

Po standardni klasifikaciji dejavnosti (SKD) je GPS d.o.o. razvrščeno v skupino 71.121 - Geofizikalne meritve, kartiranje. Izvajajo vse z zakonom predpisane postopke s področja geodetske dejavnosti, ki obsegajo geodetske meritve in opazovanja, kartiranje ter druga dela

in postopke, ki so potrebni za evidentiranje podatkov o nepremičninah in prostoru ter za razmejevanje nepremičnin. Po podatkih Ajpes-a je bilo konec leta 2008 v tej dejavnosti evidentiranih 154 gospodarskih družb, v katerih je bilo zaposlenih 762 oseb, leto prej pa 717 oseb.

2 ANALIZA SREDSTEV PODJETJA

Podjetje za nemoteno poslovanje in doseganje gospodarskega cilja potrebuje poslovna sredstva. Poslovna sredstva so sredstva, ki so v lasti podjetja in skupaj tvorijo premoženje podjetja. Pojavljajo se v obliki denarja, stvari in pravic. Obseg in struktura sredstev sta odvisna od vrste dejavnosti in velikosti podjetja, zato se med podjetji lahko zelo razlikujeta. Podjetje potrebuje tak obseg in strukturo sredstev, ki mu bo omogočala nemoteno poslovanje. Sredstva podjetja so prikazana v bilanci stanja, ki kaže premoženjsko in finančno zgradbo podjetja na določen dan obračunskega obdobja. Bilanca stanja je razdeljena na dva dela. Na aktivni strani je prikazana višina in struktura sredstev v določenem trenutku, na pasivni strani pa višina in struktura obveznosti do virov sredstev v določenem trenutku (Igličar & Hočevar, 1997, str. 519).

Tabela 1: Obseg (v EUR) in struktura (v %) sredstev gospodarske družbe GPS d.o.o. in dejavnosti na dan 31.12. v letih 2007 in 2008

postavka	GPS d.o.o.					Dejavnost 71.121		
	2007	%	2008	%	I _{08/07}	2008	%	I _{08/07}
Dolgoročna sred.	113.685	49,79	101.916	53,97	89,65	22.777.699	48,08	131,63
Kratkoročna sred.	114.625	50,21	86.935	46,03	75,84	23.744.903	50,13	130,68
Kratk. AČR	0	0,00	0	0,00	0,00	847.899	1,79	526,37
Skupaj	228.310	100	188.851	100	82,72	47.370.501	100	132,93

Vir: Bilanca stanja gospodarske družbe GPS d.o.o. in dejavnosti na dan 31.12. za leti 2007 in 2008.

Iz tabele 1 je razvidno, da se je v obravnavanem podjetju obseg celotnih sredstev v letu 2008 zmanjšal za 17,28 % v primerjavi z letom 2007. Dolgoročna sredstva so se v istem obdobju zmanjšala za 10,35 %, vrednost kratkoročnih sredstev za 24,16 %. Podjetje kratkoročnih aktivnih časovnih razmejitev ni imelo. Z razliko od podjetja so se v gospodarski panogi celotna sredstva povečala za 32,93 %, dolgoročna sredstva za 31,63 %, kratkoročna sredstva za 30,68 % in kratkoročne aktivne časovne razmejitve kar za 426,37 %. Zasedimo tudi spremembo strukture sredstev. V letu 2007 so, tako v podjetju kot tudi v panogi, prevladovala kratkoročna sredstva, v letu 2008 je v podjetju prišlo do preobrata. Odstotek udeležbe dolgoročnih sredstev v celotnih sredstvih se je glede na predhodno leto povečal za 4,18 % in tako znašal 53,97 %. Za enak odstotek se je zmanjšala udeležba kratkoročnih sredstev v celotnih sredstvih. V panogi so dolgoročna sredstva predstavljala 48,08 %, kratkoročna sredstva 50,13 %, kratkoročne aktivne časovne razmejitve 1,79 %.

2.1 Dolgoročna sredstva

Dolgoročna sredstva lahko opredelimo kot sredstva, ki se preoblikujejo v obdobju, daljšem od enega leta. Iz SRS 2006 je razvidno, da dolgoročna sredstva sestavljajo neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve, opredmetena osnovna sredstva, naložbene nepremičnine, dolgoročne finančne naložbe, dolgoročne poslovne terjatve in odložene terjatve za davek. Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve praviloma fizično ne obstajajo in se v bilanci stanja podjetja pojavljajo kot dolgoročno odloženi stroški razvijanja, patenti, licence, dobro ime, blagovne znamke in podobne pravice. Opredmetena osnovna sredstva so sredstva, ki so v lasti podjetja in jih le ta uporablja pri ustvarjanju proizvodov ali opravljanju storitev oziroma dajanju v najem. To so zemljišča, zgradbe, oprema, osnovna čreda, večletni nasadi. Naložbene nepremičnine opredeljujejo nepremičnine, ki bi podjetju prinašale najemnino ali povečale vrednost dolgoročne naložbe. Dolgoročne finančne naložbe so namenjena ohranjanju in povečevanju vrednosti vloženih sredstev. To so dolgoročne naložbe v kapital ali dolgove drugih podjetij. Dolgoročne poslovne terjatve so dani dolgoročni blagovni in potrošniški krediti, predujmi, terjatve iz finančnega najema, ter druge poslovne terjatve do strank v državi in v tujini. Odložene terjatve za davek so terjatve do države, ki je upravičena do posameznega davčnega vira glede na davčne predpise.

2.1.1 Obseg in struktura dolgoročnih sredstev

Stalna sredstva je težje prilagajati zmanjšanemu obsegu poslovanja, saj je to mogoče storiti le z dezinvestiranjem oziroma odprodajo osnovnih sredstev. Z likvidnostnega vidika pomeni povečevanje stalnih sredstev hkratno povečanje tveganja za normalno poravnavo zapadlih obveznosti (Zadravec, 2003, str. 34 - 35).

Tabela 2: Obseg (v EUR) in struktura (v %) dolgoročnih sredstev gospodarske družbe GPS d.o.o. in dejavnosti na dan 31.12. v letih 2007 in 2008

postavka	GPS d.o.o.					Dejavnost 71.121		
	2007	%	2008	%	I _{08/07}	2008	%	I _{08/07}
Neopredmetena sred. in dolgoročne AČR	1.822	1,61	3.699	3,63	202,96	537.171	2,36	95,71
Opredmetena OS	111.863	98,39	98.217	96,37	87,80	12.929.461	56,76	84,26
Dolg. fin.naložbe in naložb. nepremičnine	0	0,00	0	0,00	0,00	9.284.453	40,76	672,84
Dolg. posl. terjatve	0	0,00	0	0,00	0,00	18.481	0,08	252,70
Odlož. terj. za davek	0	0,00	0	0,00	0,00	8.133	0,04	74,84
Skupaj	113.685	100	101.916	100	88,23	22.777.699	100	131,63

Vir: Bilanca stanja gospodarske družbe GPS d.o.o. in dejavnosti na dan 31.12. za leti 2007 in 2008.

Iz tabele 2 sta razvidna obseg in struktura dolgoročnih sredstev gospodarske družbe GPS d.o.o. in podjetju ustrezne panoge. Dolgoročna sredstva podjetja sestavljajo le neopredmetena sredstva, ki v letu 2008 predstavljajo 3,63 % delež in opredmetena dolgoročna sredstva, ki v istem letu predstavljajo 96,37 % delež celotnih dolgoročnih sredstev. V gospodarski panogi

poleg opredmetenih osnovnih sredstev (56,76 %) velik delež zavzemajo dolgoročne finančne naložbe in naložbene nepremičnine (40,76 %). Vrednost neopredmetenih dolgoročnih sredstev se je v podjetju v letu 2008 povečala kar za 102,96 % glede na leto 2007. Vzrok za podvojitve vrednosti je nakup računalniških programov. Opredmetena osnovna sredstva so se znižala za 12,20 %. Skupna dolgoročna sredstva so se tako znižala za 11,77 %. Zmanjšanje skupne vrednosti dolgoročnih sredstev ima lahko pozitiven vpliv na dobičkonosnost poslovanja, hkrati pa lahko pomeni zmanjšanje obsega poslovanja in posledično nižjo poslovno uspešnost. V panogi sta dvig dolgoročnih finančnih naložb, naložbenih nepremičnin in dolgoročnih poslovnih terjatev ter upad vseh ostalih postavk vplivala na 31,63 % povečanje celotnih dolgoročnih sredstev.

2.1.2 Odpisanost osnovnih sredstev

Vrednost neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev se skozi poslovni proces postopno zmanjšuje. Postopen prenos vrednosti na poslovne učinke imenujemo amortiziranje. Amortiziranje opredmetenih osnovnih sredstev geodetskega podjetja je v tabeli 3 prikazano s stopnjo odpisanosti. Iz tabele je razvidno, da se je nabavna vrednost osnovnih sredstev v letu 2008 povečala za 5,75 %, popravek vrednosti pa za 35,67 % glede na leto 2007. Stopnja odpisanosti se je povečala za 28,26 % in tako v letu 2008 znašala 48,11 %. Kljub nakupu nove opreme, ki odpisanost dejansko zmanjšuje, ima podjetje veliko opreme, ki se hitro odpisuje. Gre za računalniško opremo in geodetske naprave, ki tehnološko hitro zastarajo.

Tabela 3: Stopnja odpisanost opredmetenih osnovnih sredstev gospodarske družbe GPS d.o.o. na dan 31.12. v letih 2007 in 2008

postavka	GPS d.o.o.		
	2007	2008	I _{08/07}
1. Nabavna vrednost opredm. osnovnih sredstev	178.996	189.293	105,75
2. Popravek vrednosti opredm. osnovnih sredstev	67.133	91.076	135,67
3. Neodpisana vrednost opredm. osnovnih sredstev	111.863	98.217	87,80
Stopnja odpisanosti (2/1) (v %)	37,51	48,11	128,26

Vir: Bilanca stanja gospodarske družbe GPS d.o.o. na dan 31.12. za leti 2007 in 2008.

2.2 Kratkoročna sredstva

Kratkoročna sredstva so sredstva, ki se v poslovnem procesu porabijo in se preoblikujejo v prvotno obliko v obdobju, krajšem od enega leta. Po SRS 2006 med kratkoročna sredstva uvrščamo sredstva za prodajo, zaloge, kratkoročne finančne naložbe, kratkoročne poslovne terjatve in denarna sredstva.

2.2.1 Obseg in struktura kratkoročnih sredstev

Za podjetje je pomembno, da doseže in ohranja optimalen obseg kratkoročnih sredstev. Na spremenjen obseg le teh vplivajo spremembe prodajnih in nabavnih cen, spremembe v obsegu poslovanja in politiki zalog, spremenjeni plačilni pogoji kupcev in dobaviteljev ter drugi

vzroki. Pomanjkanje kratkoročnih sredstev lahko v podjetju povzroči zastoj v poslovanju, medtem ko presežek le teh podjetju predstavlja povečanje stroškov poslovanja.

Tabela 4: Obseg (v EUR) in struktura (v %) kratkoročnih sredstev gospodarske družbe GPS d.o.o. in dejavnosti na dan 31.12. v letih 2007 in 2008

postavka	GPS d.o.o.					Dejavnost 71.121		
	2007	%	2008	%	I _{08/07}	2008	%	I _{08/07}
Kratk. posl. terjatve	56.323	49,14	70.886	81,54	125,86	15.190.321	63,97	156,55
Kratk. fin. naložbe	0	0,00	0	0,00	0,00	2.516.197	10,60	104,89
Zaloge	0	0,00	0	0,00	0,00	2.026.017	8,53	99,78
Denarna sredstva	58.301	50,86	16.049	18,46	27,53	3.999.008	16,84	99,38
Sredstva za prodajo	0	0,00	0	0,00	0,00	13.360	0,06	97,94
Skupaj	114.625	100	86.935	100	75,84	23.744.903	100	130,68

Vir: Bilanca stanja podjetja GPS d.o.o. in dejavnosti na dan 31.12 za leti 2007 in 2008.

Kratkoročna sredstva podjetja sestavljajo kratkoročne poslovne terjatve in denarna sredstva. Iz tabele 4 vidimo, da se je obseg celotnih kratkoročnih sredstev v podjetju v letu 2008 glede na leto 2007 zmanjšal za 24,16 %, medtem ko se je v panogi povečal za 30,68 %. Na omenjeno zmanjšanje v podjetju je vplival upad vrednosti denarnih sredstev, zmanjšala so se za 72,47 %. Kratkoročne poslovne terjatve so se v letu 2008 povečale za 25,86 %, njihov delež se je iz 49,14 % celotnih kratkoročnih sredstev v letu 2007 povzpел na 81,54 % v letu 2008. Ob pogledu na panogo zasledimo 56,55 % povečanje kratkoročnih poslovnih terjatev, ki predstavljajo večinski delež v celotnih kratkoročnih sredstvih, 4,89 % povečanje kratkoročnih finančnih naložb in malenkostni upad vrednosti zalog, denarnih sredstev in sredstev za prodajo.

2.2.2 Obračanje obratnih sredstev

Obratna sredstva so kratkoročno vezan del premoženja in se v poslovnem subjektu nenehno obračajo oziroma prehajajo iz ene pojavne oblike v drugo. Za izračun potrebnega obsega obratnih sredstev za nemoteno izvedbo predvidenega obsega poslovanja uporabljamo koeficient obračanja obratnih sredstev. Pove nam, kolikokrat se obratna sredstva povprečno obrnejo v določenem obdobju, praviloma v obdobju enega leta. Hitrost obračanja obratnih sredstev je pomemben dejavnik uspešnosti poslovanja. Povečanje hitrosti obračanja obratnih sredstev vpliva na povečanje uspešnosti poslovanja, kar pomeni, da je manj sredstev potrebnih za doseganje enakega uspeha. Med posameznimi panogami je hitrost obračanja sicer različna, vendar ima velik vpliv nanjo tudi podjetje samo (Pučko & Rozman, 2000, str. 93).

$$\text{Koeficient obračanja obratnih sredstev} = \frac{\text{prihodki v obdobju}}{\text{povprečno stanje obratnih sredstev}} \quad (1)$$

Kot je razvidno iz enačbe (1), je koeficient opredeljen kot razmerje med prihodki v obdobju in povprečnim stanjem obratnih sredstev.

Hitrost obračanja obratnih sredstev lahko izrazimo tudi s številom dni vezave obratnih sredstev.

$$\text{Dnevi vezave} = \frac{365}{\text{koeficient obračanja obratnih sredstev}} \quad (2)$$

Enačba (2) prikazuje izračun časa trajanja enega obrata. Izračuna se kot razmerje med številom dni v letu in koeficientom obračanja obratnih sredstev.

Tabela 5: Koeficient obračanja obratnih sredstev in čas trajanja enega obrata v gospodarski družbi GPS d.o.o. in dejavnosti v letih 2007 in 2008

postavka	GPS d.o.o.			Dejavnost 71.121
	2007	2008	I _{08/07}	2008
1. Poslovni prihodki	332.895	343.734	103,26	49.920.361
2. Povprečna kratkoročna sredstva	71.389	100.780	141,17	20.957.630
3. Koeficient obračanja obratnih sredstev (1/2)	4,66	3,41	73,14	2,38
Čas trajanja enega obrata (365/3) (v dnevih)	78	107	136,72	153

Vir: Bilanca stanja gospodarske družbe GPS d.o.o. in dejavnosti na dan 31.12. ter izkaz poslovnega izida gospodarske družbe GPS d.o.o. in dejavnosti za leti 2007 in 2008.

Iz tabele 5 je razvidno, da se je koeficient obračanja obratnih sredstev v obravnavanem podjetju v letu 2008 v primerjavi z letom 2007 zmanjšal iz 4,66 na 3,41 obrata letno, kar predstavlja 26,86 % zmanjšanje. Obratna sredstva so počasneje spremenila svojo pojavno obliko. To nam pove, da je podjetje v enakem časovnem obdobju in pri enakem obsegu poslovanja imelo večje povprečno stanje kratkoročnih sredstev za kar je potrebovalo več virov za njihovo financiranje. Posledično se je tudi čas trajanja enega obrata povečal za 36,72 %. Obratna sredstva so bila v letu 2007 vezana 78 dni, medtem ko se je v naslednjem letu čas vezave povečal na 107 dni. Glede na panogo so rezultati podjetja zelo dobri, saj panožni koeficient obračanja obratnih sredstev znaša 2,38, za en obrat je bilo potrebnih kar 153 dni.

3 ANALIZA ZAPOSLENIH

Človeški kapital je za uspešne organizacije eden temeljnih dejavnikov poslovne odličnosti, saj zaposleni običajno ustvarja dodano vrednost in prispeva k pozitivnim poslovnim rezultatom. Zato je vlaganje v zaposlene bistvenega pomena. Znanja, izkušenj in ustvarjalnosti zaposlenih s še tako sodobnimi tehnologijami in pristopi upravljanja ni mogoče nadomestiti, zato je treba človeški kapital skrbno razvijati, ga oplemenititi, ustrezno voditi in motivirati ter ga tako obdržati v organizaciji. Ključni elementi, da dobimo zavzete (in ne le zadovoljne) posameznike oziroma zaposlene, so: največja možna mera vključenosti pri nastajanju ter komuniciranje in izobraževanje o poslanstvu, viziji in strategiji, postavljanje merljivih ciljev, informiranost in vzpostavitev sistema odgovornosti ter plačilo na podlagi zastavljenih ciljev in doseženih rezultatov (Hočevar, Jaklič & Zagoršek, 2003, str. 119). Za čimvečjo uspešnost poslovanja moramo zaposlene spremljati in ocenjevati z vidika obsega in različnih struktur

zaposlenih, dinamike kadra, izkoriščenosti delovnega časa in tehnične opremljenosti dela. Glede na dejavnost podjetja bom analizirala vse omenjene postavke razen zadnje.

3.1 Struktura zaposlenih

Strukturo zaposlenih bom analizirala po starosti in stopnji izobrazbe. GPS d.o.o. je v letu 2008 zaposlovalo 9 oseb. Od tega je bilo 5 moških in 4 žensk.

3.1.1 Struktura zaposlenih po starosti

Tabela 6: Obseg in struktura (v %) zaposlenih po starosti na dan 31.12. v gospodarski družbi GPS d.o.o. v letih 2007 in 2008

postavka	2007	%	2008	%	I _{08/07}
od 20 do 29 let	2	25,00	2	22,22	100,00
od 30 do 39 let	3	37,50	4	44,44	133,33
od 40 do 49 let	2	25,00	2	22,22	100,00
od 50 let dalje	1	12,50	1	11,11	100,00
Skupaj	8	100	9	100	112,50

Vir: Kadrovska evidenca gospodarske družbe GPS d.o.o. za leti 2007 in 2008.

Iz tabele 6 vidimo, da v podjetju prevladujejo zaposleni stari od 30 do 39 let, sledijo jim zaposleni iz starostne skupine od 20 do 29 let ter od 40 do 49 let, le ena oseba je bila starejša od 50 let. Struktura zaposlenih je z vidika stroškov dela ugodna, saj zaposljujejo mlajši kader. Večja povprečna starost zaposlenih podjetju namreč predstavlja višje dodatke za delovno dobo pri izplačilu plač. Poleg tega je vključevanje mladih za dolgoročni razvoj družbe ključnega pomena.

3.1.2 Struktura zaposlenih po izobrazbi

Tabela 7: Obseg in struktura (v %) zaposlenih po izobrazbi na dan 31.12. v gospodarski družbi GPS d.o.o. v letih 2007 in 2008

postavka	2007	%	2008	%	I _{08/07}
do V.	0	0,00	0	0,00	0
V.	1	12,50	1	11,11	112,50
VI.	3	37,50	3	33,33	112,50
VII.	4	50,00	5	55,56	90
nad VII.	0	0,00	0	0,00	0
Skupaj	8	100	9	100	100

Vir: Kadrovska evidenca gospodarske družbe GPS d.o.o. za leti 2007 in 2008.

Tabela 7 kaže, da v geodetskem podjetju prevladujejo zaposleni s sedmo stopnjo izobrazbe, sledijo zaposleni s šesto stopnjo, le en zaposleni ima srednješolsko izobrazbo. Zaposleni s šesto in sedmo stopnjo imajo izobrazbo pridobljeno iz geodetske stroke.

Zavedajo se, da je visoka izobrazba zaposlenih temelj za opravljanje kakovostnih storitev in za povečanje dodane vrednosti. Zaposleni so poleg dobrih plač deležni dodatka za nagrajevanje. Povprečna mesečna plača zaposlenega je v letu 2008 znašala 1.587 EUR, kar pomeni, da je za 14,58 % višja od povprečne mesečne plače v panogi. Ta je v istem letu znašala 1.385 EUR. Stroški dela v podjetju predstavljajo največji delež poslovnih odhodkov.

3.1.3 Dinamika zaposlenih

Z dinamiko zaposlenih razumemo rast in upadanje števila zaposlenih oziroma stabilnost zaposlitve delovne sile. Dinamiko zaposlenih ocenjujemo z bruto koeficientom fluktuacije, ki ga izračunamo kot razmerje med številom zamenjanih zaposlenih in povprečnim številom zaposlenih v analiziranem obdobju (Pučko, 2001, str. 69). Visoka fluktuacija v podjetju običajno negativno vpliva na uspešnost poslovanja, saj velja, da je produktivnost na novo zaposlenih oseb nižja dokler se ne vključijo v novo delovno okolje.

Tabela 8: Dinamika zaposlenih v gospodarski družbi GPS d.o.o. v letih 2007 in 2008

postavka	2007	2008	I _{08/07}
1. Št. zaposlenih, ki so odšli iz podjetja	0	1	-
2. Št. zaposlenih, ki so prišli v podjetje	1	2	200
3. Povprečno št. zaposlenih	7,5	8,5	113,33
Bruto koeficient fluktuacije ((1+2)/3)	0,13	0,35	264,71

Vir: Kadrovska evidenca gospodarske družbe GPS d.o.o. za leti 2007 in 2008.

Iz bilance gibanja zaposlenih prikazani v tabeli 8 vidimo, da je število prihodov novih zaposlenih v obeh letih višje kot število odhodov. Bruto koeficient fluktuacije se je v letu 2008 glede na leto 2007 povečal za 164,71 %. Število zamenjanih oseb je predstavljalo 35 % povprečnega števila zaposlenih. Omenjeni rezultat je negativno vplival na produktivnost dela.

3.1.4 Izkoriščenost delovnega časa

Temeljni cilj urejanja delovnega časa je čim večji delovni učinek na eni strani in čim večja humanizacija dela in boljše počutje zaposlenih na drugi strani. Izkoriščenost delovnega časa ocenjujemo s pomočjo bilance koledarskega sklada delovnega časa v obdobju. Z njeno pomočjo lahko izračunamo stopnjo izkoriščanja delovnega časa kot razmerje med številom opravljenih plačanih ur in možnim koledarskim skladom delovnih ur (Pučko, 1999, str. 41).

Tabela 9: Izkoriščenosti delovnega časa v gospodarski družbi GPS d.o.o. v letih 2007 in 2008

postavka	2007	2008	I _{08/07}
1. Povprečno število zaposlenih iz mesečnih stanj	7,5	8,5	113,33
2. Število delovnih dni v letu	248	251	101,21
3. Možni koledarski sklad delovnih ur (1*2*8 h)	14.880	17.068	114,70
4. Plačane opravljene ure	14.695	15.923	108,36
Stopnja izkoriščenosti delovnega časa (4/3) (v %)	98,76	93,29	94,47

Vir: Kadrovska evidenca gospodarske družbe GPS d.o.o. za leti 2007 in 2008.

Iz tabele 9 vidimo, da se je stopnja izkoriščenosti delovnega časa v letu 2008 glede na leto 2007 zmanjšala za 5,53 %, kar je neugodno vplivalo na uspešnost poslovanja. Tako možni koledarski sklad delovnih ur kot plačane opravljene ure sta se v letu 2008 glede na predhodno leto povečala, kar je posledica večjega števila zaposlenih. Plačane opravljene ure so se povečale za manj, kot se je povečal možni koledarski sklad delovnih ur.

4 ANALIZA POSLOVNIH FUNKCIJ

Poslovna funkcija je opredeljena kot celota istovrstnega ali sorodnega medsebojno povezanega delovanja, ki opredeljuje področje dela v okviru poslovnega sistema. Na podlagi splošne sheme reprodukcijskega procesa moramo razlikovati štiri temeljne delne procese oziroma štiri temeljne funkcije kot zaokrožene faze celotnega poslovnega procesa: finančno, nabavno, proizvodno in prodajno funkcijo. Tako dobljene funkcije pa lahko naprej združujemo tako, da dobimo večje število funkcij (Ivanko, 2002, str. 75). Vsaka organizacija mora izbrati za lastno dejavnost značilne funkcije. Glede na to, da preučujem storitveno podjetje, bom v nadaljevanju analizirala le prodajno in finančno funkcijo podjetja.

4.1 Prodajna funkcija

Naloga prodaje kot poslovne funkcije v poslovnem procesu je, da na temelju preučevanja prodajnega trga usmerja proizvodnjo ter, da s pospeševanjem prodaje in uporabe ustreznih prodajnih poti ter metod pridobiva kupce za proizvode oziroma storitve podjetja ob primerni prodajni ceni. Vrednost prodanih proizvodov se v podjetju najprej pretvori v terjatev do kupca, kasneje ob plačilu pa v obliko denarnih sredstev (Pučko, 1999, str. 111). V okviru analize prodaje bom prikazala ocenjeni vrednostni obseg in strukturo prodaje po vrstah storitev ter vezavo terjatev do kupcev na podlagi predhodnega obdobja.

4.1.1 Obseg in struktura prodaje po vrstah storitev

Tabela 10: Obseg (v EUR) in struktura (%) prodaje po vrsti geodetske storitve v gospodarski družbi GPS d.o.o. v letih 2007 in 2008

Vrsta geodetske storitve	2007	%	2008	%	I _{08/07}
Parcelacija	126.081	37,87	108.317	31,51	85,91
Geodetski načrt	59.708	17,94	90.558	26,35	151,67
Evidentiranje stavb	16.583	4,98	42.345	12,32	255,35
Kataster stavb	32.020	9,62	9.218	2,68	28,79
Zakoličba	5.836	1,75	13.922	4,05	238,57
Ureditev meje	53.115	15,96	64.692	18,82	121,80
Terensko delo	4.166	1,25	3.038	0,88	72,93
Identifikacija	7.379	2,22	3.163	0,92	42,87
Eksproporacija	24.736	7,43	4.100	1,19	16,58
Druga manjša dela	3.271	0,98	4.381	1,27	133,92
Skupaj	332.895	100	343.734	100	103,26

Vir: Interna prodajna dokumentacija gospodarske družbe GPS d.o.o. za leti 2007 in 2008.

Iz tabele 10 razberemo, da se je vrednost celotne prodaje leta 2008 glede na leto 2007 povečala za 3,26 %. V obeh letih je Parcelacija zavzemala največji delež med geodetskimi storitvami po vrednosti prodaje. Leta 2008 je znašal 31,51 %. Sledi Geodetski načrt s 26,35 % deležem, Ureditev meje s 18,82 % deležem ter Evidentiranje stavb s 12,32 % deležem. Ostala dela imajo manjšo vlogo pri vrednosti prodaje. Vidimo, da je obseg posameznih del v preučevanih letih močno nihal. Za največ se je povečal obseg Evidentiranja stavb (155,35 %), Zakoličb (138,57 %) in Geodetskih načrtov (51,67 %). Za največ se je znižal obseg Eksproporacije (83,42 %), sledi kataster stavb (71,21%) in Identifikacija (57,13 %).

4.1.2 Vezava terjatev do kupcev

Iz podatkov v tabeli 11 je razvidno, da se je hitrost obračanja terjatev do kupcev v letu 2008 v primerjavi s prejšnjim letom zmanjšala. V letu 2008 je koeficient obračanja terjatev do kupcev znašal 9,42, v letu 2007 pa 6,52. Posledično so se dnevi vezave povečali. V letu 2007 so v povprečju terjatve do kupcev svojo pojavno obliko menjale v 39 dneh, v letu 2008 v 56 dneh. Na povečanje dni vezave so vplivali daljši plačilni roki in zamude pri plačevanju obveznosti s strani kupcev.

Tabela 11: Terjatve do kupcev v gospodarski družbi GPS d.o.o. na dan 31.12. v letih 2007 in 2008

postavka	2007	2008	I _{08/07}
1. Prihodki od prodaje	332.895	343.734	103,26
2. Povprečna vrednost terjatev do kupcev	35.311	52.686	149,21
3. Koeficient obračanja terjatev do kupcev (1/2)	9,42	6,52	69,21
Dnevi vezave (365/3)	39	56	144,46

Vir: Bilanca stanja gospodarske družbe GPS d.o.o na dan 31.12. za leti 2007 in 2008.

Podjetje bi moralo z bazo podatkov redno spremljati stanje in gibanje terjatev do kupcev. Na hitrost obračanja terjatev do kupcev bi vplivala ugodnost dajanja popustov za predčasno plačilo. Z novo kreditno politiko in uvedbo novih kreditnih elementov bi podjetje vplivalo na uspešnost poslovanja.

4.2 Finančna funkcija

Bistvo finančne funkcije so financiranje, gospodarjenje s finančnimi sredstvi in iz financiranja izvirajoči finančni odnosi (Ivanko, 2002, str.85). Od uspešnosti delovanja finančne funkcije v podjetju je odvisen tudi finančni položaj podjetja. Zato mora biti v podjetju jasno izoblikovana strategija financiranja, s katero za določeno plansko obdobje načrtujemo tok denarnih sredstev, morebitna potrebna finančna sredstva za naložbe v osnovna sredstva, naložbe v dolgoročne in kratkoročne finančne naložbe ter za obveznosti do virov sredstev, ki jih predvidevamo v tem obdobju. Strategija financiranja se ukvarja tudi z delitvijo načrtovanega čistega dobička. Pri tem izhaja iz strateških ciljev podjetja v zvezi z vprašanji razdelitve čistega dobička na del za rezerve (in rezervacije), na del, ki naj bi ga dobili izplačanega lastniki trajnega kapitala podjetja, in na del, ki bo morda ostal nerazdeljen v podjetju (Pučko, 2008, str. 14).

4.2.1 Obseg in struktura obveznosti do virov sredstev

Pri poslovanju podjetja je ključnega pomena redno spremljanje in ugotavljanje ustreznega obsega in sestave obveznosti do virov sredstev. Po SRS 2006 obveznosti do virov sredstev opredelimo kot obveznosti, ki temeljijo na pravno zasnovanem razmerju podjetja do virov sredstev, s katerimi se financira podjetje. So vsota kapitala, rezervacij in dolgoročnih pasivnih časovnih razmejitev, dolgoročnih in kratkoročnih obveznosti ter kratkoročnih pasivnih časovnih razmejitev. Glede na obveznost oziroma neobveznost vračanja vloženih sredstev jih ločimo na obveznosti do tujih ali vračljivih virov in na obveznosti do lastnih ali nevračljivih virov. Tuji viri označujejo dolgoročne in kratkoročne obveznosti ter dolgoročne rezervacije podjetja medtem ko lastne vire enačimo z kapitalom podjetja. Glede na ročnost virov in obveznosti do njih ločimo kratkoročne in dolgoročne obveznosti do virov sredstev. V okviru kratkoročnih obveznosti so predvsem tekoče poslovne obveznosti in kratkoročni krediti, ki v plačilo zapadejo v obdobju krajšem od enega leta. Med dolgoročne obveznosti štejemo predvsem lastne vire in dolgoročne kredite, ki v plačilo zapadejo v obdobju daljšem od enega leta.

Tabela 12: Obseg (v EUR) in struktura (v %) obveznosti do virov sredstev gospodarske družbe GPS d.o.o. in dejavnosti na dan 31.12. v letih 2007 in 2008

Postavka	GPS d.o.o.					Dejavnost 71.121		
	2007	%	2008	%	I _{08/07}	2008	%	I _{08/07}
Kapital	69.939	30,63	70.430	37,29	100,70	23.756.352	50,15	122,50
Vpoklicani kapital	8.947	12,79	8.763	12,44	97,94	5.806.572	24,44	98,64
Kapitalske rezerve	768	1,10	752	1,07	97,94	3.379.676	14,23	98,80
Rezerve iz dobička	894	1,28	876	1,24	97,94	1.634.361	6,88	98,78
Presežek iz prevrednotenja	0	0,00	0	0,00	0,00	97.026	0,41	84,49
Preneseni čisti poslovni izid	18.501	26,45	58.109	82,51	314,09	7.182.568	30,23	130,89
Čisti poslovni izid poslovnega leta	40.829	58,38	1.930	2,74	4,73	5.656.149	23,81	199,99
Rezervacije in dolgoročne PČR	0	0,00	0	0,00	0,00	378.488	0,80	184,19
Dolgoročne obveznosti	0	0,00	0	0,00	0,00	5.720.592	12,08	162,86
Kratkoročne obveznosti	158.371	69,37	118.421	62,71	74,77	16.255.802	34,32	142,94
Kratk. finančne obv.	89.358	56,42	89.688	75,74	100,37	2.742.164	16,87	78,18
Kratk. poslovne obv.	69.013	43,58	28.733	24,26	41,63	13.513.638	83,13	171,81
Kratkoročne PČR	0	0,00	0	0,00	0,00	1.259.267	2,66	109,23
Skupaj	228.310	100	188.851	100	82,72	47.370.501	100	132,93

Vir: Bilanca stanja podjetja GPS d.o.o. in dejavnosti na dan 31.12. za leti 2007 in 2008.

Iz podatkov v tabeli 12 sta razvidna obseg in struktura obveznosti do virov sredstev geodetskega podjetja in panoge v obravnavanem obdobju. V letu 2008 se je vrednost celotne pasive podjetja zmanjšala za 17,28 % glede na leto 2007. Vzrok za to je v bistvenem zmanšanju kratkoročnih poslovnih obveznosti, saj se je njihov delež zmanjšal za 58,37 %.

Struktura obveznosti do virov sredstev se v omenjenih letih ni bistveno spremenila. Kratkoročne obveznosti v obeh letih predstavljajo večinski delež obveznosti do virov sredstev v podjetju. V letu 2008 so znašale 62,71 %. Ostali delež predstavlja kapital, ki je v letu 2008 znašal 37,29 %. Z razliko od podjetja se je vrednost celotne pasive v panogi v letu 2008 povečala za 32,93 % glede na predhodno leto. Povečanje je zaslediti v vseh postavkah obveznosti do virov sredstev.

4.2.2 Finančna varnost

Podjetje je finančno varnejše, če ima v celotnih virih poslovnih sredstev več trajnega kapitala kot tujih virov (Lipovec, 1983, str. 246).

$$\text{Stopnja kapitalizacije} = \frac{\text{lastni viri}}{\text{vsi viri}} \quad (3)$$

Enačba (3) kaže izračun stopnje kapitalizacije. Pove nam, kolikšen delež sredstev je financiran s kapitalom. Večja kot je stopnja kapitalizacije, večja je finančna varnost podjetja. Ker so lastni viri dragi, previsoka stopnja kapitalizacije ni dobra.

$$\text{Stopnja zadolženosti} = \frac{\text{tuj viri}}{\text{vsi viri}} \quad (4)$$

Enačba (4) kaže izračun stopnje zadolženosti. Pove nam, kolikšen del sredstev je financiran z dolgom. Večja kot je stopnja zadolženosti, bolj učinkovita in hkrati bolj tvegana je finančna politika podjetja. Podjetje naj ne bi imelo več kot polovico obveznosti do tujih virov sredstev.

Iz podatkov v tabeli 13 je razvidno, da se je stopnja kapitalizacije v podjetju povečala za 21,74 % in tako v letu 2008 znašala 37,29 %. Posledično se je stopnja zadolženosti zmanjšala za 9,60 %, znašala je 62,71 %. Omenjeni podatki kažejo na to, da podjetje dražji vir financiranja nadomešča s cenejšim. Ob pogledu na podatke dejavnosti, lahko sklepamo, da v panogi Geofizikalne meritve, kartiranje velja bolj konzervativno financiranje, saj financiranje s kapitalom znaša 50,15 %, medtem ko stopnja zadolženosti znaša 49,85 % in se je v primerjavi s predhodnim letom povečala za 9,36 %.

Tabela 13: Stopnja kapitalizacije in stopnja zadolženosti gospodarske družbe GPS d.o.o. in dejavnosti na dan 31.12. v letih 2007 in 2008

Postavka	GPS d.o.o.			Dejavnost 71.121	
	2007	2008	I _{08/07}	2008	I _{08/07}
1. Lastni viri	69.939	70.430	100,70	23.756.352	122,50
2. Tuji viri	158.371	118.421	74,77	23.614.149	145,37
3. Vsi viri	228.310	188.851	82,72	47.370.501	132,93
Stopnja kapitalizacije (1/3) (%)	30,63	37,29	121,74	50,15	92,16
Stopnja zadolženosti (2/3) (%)	69,37	62,71	90,40	49,85	109,36

Vir: Bilanca stanja podjetja GPS d.o.o. in dejavnosti na dan 31.12. za leti 2007 in 2008.

4.2.3 Plačilna sposobnost

Denarni tok v veliki meri vpliva na plačilno sposobnost oziroma likvidnost podjetja. Velja trditev, da je podjetje v nekem trenutku plačilno sposobno, če njegova denarna sredstva zadoščajo za poravnavo vseh obveznosti, ki v istem trenutku zapadejo v plačilo. Kako uspešno podjetje poravnava svoje tekoče obveznosti lahko ugotovimo z izračunavanjem kazalnikov likvidnosti. Večji kot so kazalniki, manj verjetne bodo bodoče likvidnostne težave. Kazalniki so zanimivi za posojilodajalce, ki pri odobritvi posojila upoštevajo vrednost določenih kazalnikov več zaporednih obdobj ali zahtevajo, da njihova vrednost ne pade pod kritično mejo (Slapničar, 2006, str. 11).

$$\text{Hitri koeficient} = \frac{\text{likvidna sredstva}}{\text{kratkoročne obveznosti}} \quad (5)$$

Enačba (5) prikazuje izračun hitrega koeficienta. Pove nam, ali bo podjetje sposobno poravnati kratkoročne obveznosti z denarjem, ki ga ima.

$$\text{Kratkoročni koeficient} = \frac{\text{kratkoročna sredstva}}{\text{kratkoročne obveznosti}} \quad (6)$$

Enačba (6) prikazuje izračun kratkoročnega koeficienta. Pove nam, ali bo podjetje lahko pokrilo vse kratkoročne obveznosti s kratkoročnimi sredstvi, ki jih ima. Predpostavlja se, čim večji je kazalnik, večja je sposobnost podjetja, da poravnava svoje račune (Hočevar, Jaklič & Zagoršek, str. 264).

$$\text{Pospešeni koeficient} = \frac{\text{likvidna sredstva} + \text{kratkoročne terjatve}}{\text{kratkoročne obveznosti}} \quad (7)$$

Enačba (7) prikazuje izračun pospešenega koeficienta. Pove nam, koliko kratkoročnih obveznosti lahko podjetje poravnava iz vsote likvidnih sredstev in kratkoročnih terjatev.

V tabeli 14 hitri koeficient kaže, da je bila gospodarska družba GPS d.o.o. na dan 31.12 sposobna poravnati 36,81 % kratkoročnih obveznosti z likvidnimi sredstvi, leto kasneje le 13,55 %. Podjetja v panogi so v povprečju poravnala 24,60 % kratkoročnih obveznosti z likvidnimi sredstvi, kar je 30,48 % manj kot leta 2007. Kratkoročni koeficient podjetja ni ravno ugoden. Leta 2007 je znašal 72,38 %, leta 2008 73,41 %. Kazalnik v panogi kaže na boljšo plačilno sposobnost podjetij, saj znaša 1,46 %. Vrednost pospešenega koeficienta v podjetju je enaka vrednosti kratkoročnega koeficienta, saj podjetje nima zalog in kratkoročnih finančnih naložb in je bližje priporočenim optimalnim vrednostim 1. V povprečju so panožna podjetja kratkoročne obveznosti uspele poravnati z likvidnimi sredstvi in kratkoročnimi terjatvami.

Tabela 14: Kazalniki plačilne sposobnosti gospodarske družbe GPS d.o.o. in dejavnosti na dan 31.12. v letih 2007 in 2008

postavka	GPS d.o.o.			Dejavnost 71.121	
	2007	2008	I _{08/07}	2008	I _{08/07}
1. Likvidna sredstva	58.301	16.049	27,53	3.999.008	99,38
2. Kratkoročne terjatve	56.323	70.886	125,86	15.190.321	156,55
3. Kratkoročna sredstva	114.625	86.935	75,84	23.744.903	130,68
4. Kratkoročne obveznosti	158.371	118.421	74,77	16.255.802	142,94
Hitri koeficient (1/4)	0,3681	0,1355	36,81	0,2460	69,52
Kratkoročni koeficient (3/4)	0,7238	0,7341	101,43	1,4607	91,43
Pospešeni koeficient ((1+2)/4)	0,7238	0,7341	101,43	1,1805	97,80

Vir: Bilanca stanja gospodarske družbe GPS d.o.o. in dejavnosti na dan 31.12. za leti 2007 in 2008.

4.2.4 Finančna stabilnost

Finančno ravnotežje je izraz dolgoročne plačilne sposobnosti podjetja in s tem temeljni finančni cilj. Najpomembnejši kazalec dolgoročnega finančnega ravnovesja je finančna stabilnost (Bošnjak, 1998, str. 28).

$$\text{Kazalnik finančne stabilnosti} = \frac{\text{dolgoročni viri}}{\text{dolgoročna sredstva}} \quad (8)$$

Iz enačbe (8) vidimo, da je kazalnik finančne stabilnosti opredeljen kot razmerje med dolgoročnimi viri in dolgoročnimi sredstvi. Če hoče biti podjetje finančno stabilno, mora vrednost kazalnika finančne stabilnosti znašati okoli 1. Če je njegova vrednost manjša od 1 pomeni, da bo imelo podjetje težave pri ohranjanju likvidnosti, ker del dolgoročno vezanih sredstev financira s kratkoročnimi sredstvi. Če je vrednost kazalnika večja od 1 pomeni, da ima podjetje prevelike dolgoročne vire sredstev.

$$\text{Kazalnik finančnega vzvoda} = \frac{(\text{dolgoročne} + \text{kratkoroče obveznosti})}{\text{kapital}} \quad (9)$$

Kot je razvidno iz enačbe (9), kazalnik finančnega vzvoda kaže razmerje med vsoto dolgoročnih in kratkoročnih obveznosti oziroma dolgovi ter kapitalom. Večja kot je vrednost kazalnika, večja je zadolženost. V primeru pozitivnega poslovnega izida večja vrednost kazalnika pomeni večji donos na vloženi kapital in hkrati tudi večje finančno tveganje.

V tabeli 15 sta prikazana kazalnika finančne stabilnosti in finančnega vzvoda. Vrednost finančne stabilnosti preučevanega podjetja je v obeh letih nižja od 1, kar nam pove, da del dolgoročnih sredstev podjetje financira s kratkoročnimi sredstvi. Vrednost kazalnika se je v letu 2008 izboljšala za 12,33 % glede na predhodno leto. Finančni vzvod kaže visoko zadolženost podjetja v letu 2007, in njeno zmanjšanje za 25,75 % v letu 2008. Kazalniki v dejavnosti kažejo na uspešnejše poslovanje, saj dosegajo priporočljive vrednosti.

Tabela 15: Kazalniki finančne stabilnosti gospodarske družbe GPS d.o.o. in dejavnosti na dan 31.12. v letih 2007 in 2008

postavka	GPS d.o.o.			Dejavnost 71.121	
	2007	2008	I _{08/07}	2008	I _{08/07}
1. Kapital	69.939	70.430	100,70	23.756.352	122,50
2. Dolgoročni viri	69.939	70.430	100,70	29.855.432	129,19
3. Dolgoročna sredstva	113.685	101.916	89,65	22.777.699	131,63
4. Dolgoročne in kratkoročne obv.	158.371	118.421	74,77	21.976.394	147,64
Finančna stabilnost (2/3)	0,62	0,69	112,33	1,31	98,14
Finančni vzvod (4/1)	2,26	1,68	74,25	0,93	120,52

Vir: Bilanca stanja gospodarske družbe GPS d.o.o. in dejavnosti na dan 31.12. za leti 2007 in 2008.

5 ANALIZA POSLOVNEGA IZIDA

Smisel obstoja podjetja je ustvarjanje dobička. Ali podjetje posluje uspešno, je razvidno iz izkaza poslovnega izida. Izkaz poslovnega izida je temeljni računovodski izkaz, ki prikazuje prihodke in odhodke podjetja v določenem obdobju ter ustvarjeni poslovni uspeh, dobljen na podlagi razlike med prihodki in odhodki (Hočevar, Igličar & Zaman, 2002, str. 230). Na podlagi dobljenega poslovnega izida lahko primerjalno ocenjujemo podjetje. Kot primerjalno osnovo lahko vzamemo uspeh podjetja v predhodnem obdobju, uspeh konkurenčnega podjetja, povprečni uspeh podjetij v panogi, načrtovani uspeh, itd.. Velikokrat so lahko rezultati, ki jih dobimo s primerjalno analizo zavajajoči in nam prikazujejo boljši uspeh od stvarnega. Med računovodskim izkazom poslovnega uspeha in stvarnim ekonomskim uspehom podjetja prihaja do odklonov, ki se lahko pojavijo zaradi načina vrednotenja posameznih oblik obratnih sredstev, osnovnih sredstev, porabe poslovnih prvin, opravljanja investicijskega vzdrževanja v podjetju, obravnavanja inflacijskih vplivov in spremembe sistema realizacije v uporabi.

5.1 Analiza prihodkov

Prihodki so povečanja gospodarskih koristi v obračunskem obdobju v obliki povečanj sredstev (na primer denarja ali terjatev zaradi prodaje blaga) ali zmanjšanj dolgov (na primer zaradi opustitve njihove poravnave). Prihodki se razvrščajo na poslovne prihodke, finančne prihodke in druge oziroma izredne prihodke. Poslovni in finančni prihodki se štejejo med redne prihodke (SRS 18, 2006).

V tabeli 16 sta prikazana obseg in struktura prihodkov gospodarske družbe GPS d.o.o. in panoge za leti 2007 in 2008. Tako v podjetju kot tudi v panogi zasledimo rast skupnih prihodkov. V podjetju so se skupni prihodki glede na predhodno leto povečali za 3,34 %, v panogi za 20,55 %. Skoraj celoten del skupnih prihodkov predstavljajo prihodki iz poslovanja, natančneje čisti prihodki od prodaje geodetskih storitev. Finančni in izredni prihodki predstavljajo zelo majhen delež. Iz podatkov, ki se nanašajo na podjetje, zasledimo v letu 2008 veliko povečanje izrednih prihodkov. To povečanje je zaradi zelo nizkega deleža izrednih prihodkov v skupnih prihodkih skoraj zanemarljivo.

Tabela 16: Obseg (v EUR) in struktura (v %) prihodkov gospodarske družbe GPS d.o.o. in dejavnosti v letih 2007 in 2008

postavka	GPS d.o.o.					Dejavnost 71.121		
	2007	%	2008	%	I _{08/07}	2008	%	I _{08/07}
Poslovni prihodki	332.895	99,99	343.734	99,91	103,26	49.999.691	98,68	124,70
Finančni prihodki	32	0,01	40	0,01	126,14	375.602	0,74	21,73
Izredni prihodki	2	0,00	268	0,08	12.677,39	295.233	0,58	140,23
Skupaj prihodki	332.929	100	344.042	100	103,34	50.670.526	100	120,55

Vir: Izkaz poslovnega izida gospodarske družbe GPS d.o.o. in dejavnosti za leti 2007 in 2008.

5.2 Analiza odhodkov

Odhodki so zmanjšanja gospodarskih koristi v obračunskem obdobju v obliki zmanjšanj sredstev (na primer zalog blaga zaradi prodaje) ali povečanj dolgov (na primer zaradi zaračunanih obresti). Odhodki se razvrščajo na poslovne odhodke, finančne odhodke in druge oziroma izredne odhodke. Poslovni in finančni odhodki se štejejo med redne odhodke (SRS 17, 2006).

Tabela 17: Obseg (v EUR) in struktura (v %) odhodkov gospodarske družbe GPS d.o.o. in dejavnosti v letih 2007 in 2008

postavka	GPS d.o.o.					Dejavnost 71.121		
	2007	%	2008	%	I _{08/07}	2008	%	I _{08/07}
Poslovni odhodki	273.138	98,43	338.122	98,83	123,79	42.566.225	98,39	113,59
4. STROŠKI BLAGA, MAT. IN STORITEV	74.104	27,13	86.372	25,54	116,55	21.625.384	50,80	119,61
4.1. NV prod. blaga in mat. ter str. porablj. mat.	11.062	14,93	11.246	13,02	101,67	2.447.449	11,32	103,86
4.2. Stroški storitev	63.043	85,07	75.126	86,98	119,17	19.177.935	88,68	121,97
5. STROŠKI DELA	170.011	62,24	215.428	63,71	126,71	17.239.075	40,50	146,70
5.1. Stroški plač	114.808	67,53	148.820	69,08	129,62	12.665.600	73,47	100,00
5.2. Stroški pokojninskih zavarovanj	13.140	7,73	16.663	7,73	126,82	1.037.355	6,02	100,00
5.3. Stroški socialnih zavarovanj	8.324	4,90	10.790	5,01	129,63	1.140.623	6,62	100,00
5.4. Drugi stroški dela	33.739	19,85	39.155	18,18	116,05	2.395.497	13,90	100,00
6. ODPISI VREDNOSTI	19.947	7,30	25.786	7,63	129,27	2.940.262	6,91	111,21
7. DRUGI POSL. ODH.	9.076	3,32	10.536	3,12	116,08	761.504	1,79	112,92
Finančni odhodki	4.065	1,47	3.954	1,16	97,26	587.980	1,36	159,46
Izredni odhodki	278	0,10	36	0,01	12,95	110.557	0,26	114,65
Skupaj odhodki	277.482	100	342.112	100	123,29	43.264.762	100	114,04

Vir: Izkaz poslovnega izida gospodarske družbe GPS d.o.o. in dejavnosti za leti 2007 in 2008.

V tabeli 17 sta prikazana obseg in struktura odhodkov gospodarske družbe GPS d.o.o. in panoge za leti 2007 in 2008. Tako v podjetju kot tudi v panogi zasledimo rast skupnih odhodkov. V podjetju so se skupni odhodki glede na predhodno leto povečali za 23,29 %, v panogi za 14,04 %. Večji del skupnih odhodkov predstavljajo poslovni odhodki, finančni in izredni odhodki predstavljajo le majhen delež. Poslovni odhodki podjetja so se v letu 2008 povečali za 23,79 %, panoge za 13,59 %. V podjetju stroški dela predstavljajo več kot 60 % poslovnih odhodkov, medtem, ko v panogi le dobrih 40 %. Razlog je v tem, da obravnavano podjetje za kvalitetno opravljanje svojih storitev zaposluje le visoko izobraženo delovno silo in veliko pozornost namenja motiviranju zaposlenih z metodo nagrajevanja. Deleži vseh skupin znotraj poslovnih odhodkov so v podjetju in panogi rasli. Povečan obseg dela leta 2008, je vplival na povečanje stroškov blaga, materiala in storitev za 16,55 % ter na povečanje stroškov dela za 26,71 %. Amortizacija in odpisi osnovnih sredstev so se povečali za 29,27 % iz naslova na novo nabavljenih osnovnih sredstev. Finančni in izredni odhodki so se glede na leto 2007 v podjetju zmanjšali, v panogi pa povečali.

5.3 Analiza poslovnega izida

Poslovni izid lahko ugotavljamo na različnih ravneh. Na osnovi poslovnih prihodkov in poslovnih odhodkov izračunamo poslovni izid iz poslovanja. Nato dodamo razliko med prihodki in odhodki od financiranja in dobimo poslovni izid iz rednega delovanja. Za izračun poslovnega izida na osnovi celotnih prihodkov in odhodkov oziroma celotnega dobička podjetja, moramo upoštevati še razliko med izrednimi prihodki in izrednimi odhodki. Če so prihodki večji od odhodkov, govorimo o dobičku oziroma pozitivnemu poslovnemu izidu, če so prihodki nižji od odhodkov, govorimo o izgubi oziroma negativnem poslovnem izidu. Celotni dobiček poslovnega sistema je obdavčen. Ko od dobička odštejemo davek od dobička dobimo čisti dobiček. Poslovni sistem lahko čisti dobiček razdeli na rezerve iz čistega dobička, na lastnike, na zaposlene, ostanek čistega dobička pa lahko ostaja za določen čas tudi nerazdeljen. Pravimo mu nerazdeljen čisti dobiček ali tudi čisti poslovni izid. Končno ga poslovni sistem pripiše h kapitalu (Melavc, 2003, str. 212).

V tabeli 18 je prikazan poslovni izid gospodarske družbe GPS d.o.o. in panoge za leti 2007 in 2008. Vidimo, da je podjetje v obeh letih beležilo čisti dobiček. V letu 2007 je znašal 42.268 EUR, naslednje leto je prišlo do zmanjšanja dobička za kar 95,43 %, znašal je 1.930 EUR. Ker v podjetju skoraj ves delež v celotnih prihodkih oziroma skupnih odhodkih predstavljajo prihodki od poslovanja oziroma odhodki od poslovanja, je razumljivo, da ravno dobiček iz poslovanja najbolj vpliva na višino čistega dobička. Poslovni dobiček se je v letu 2008 glede na njegovo vrednost v letu 2007 zmanjšal za 90,61 %. Vzrok za omenjen upad dobička je v visokem povečanju poslovnih odhodkov. Kot sem že omenila v razlagah prejšnjih dveh tabel, št.16 in 17, so se poslovni odhodki glede na predhodno leto povečali za 23,79 %, poslovni prihodki za 3,26 %. To pomeni, da so se poslovni odhodki povečali za 20,53 % več kot poslovni prihodki. V letu 2008 se je izguba iz financiranja zmanjšala za 2,96 %, izguba iz izrednega delovanja pa prešla v dobiček. Vse te postavke, so privedle do 96,52 % upada celotnega dobička. Znašal je 1.930 EUR. Podjetje v letu 2008 ni bilo zavezano za plačilo

davka od dohodka pravnih oseb, medtem ko je v letu 2007 davek od dobička znašal 13.179 EUR. Čisti dobiček podjetja je v obeh poslovnih letih ostal nerazporejen. V prihodnih letih bo lahko služil v investicijske namene. V panogi se je čisti dobiček v letu 2008 povečal za 89,87 % glede na njegovo vrednost v letu 2007. To je predvsem posledica povečanja dobička iz poslovanja v panogi, saj se je le ta povečal kar za 183,70 %. Za 61,85 % se je povečal tudi dobiček iz izrednega delovanja. Neugodne razmere na finančnem trgu v zadnjem letu so vplivale na upad dobička iz financiranja.

Tabela 18: Poslovni izid (v EUR) gospodarske družbe GPS d.o.o. in dejavnosti v letih 2007 in 2008

postavka	GPS d.o.o.			Dejavnost 71.121	
	2007	2008	I _{08/07}	2008	I _{08/07}
Skupaj prihodki	332.929	344.042	103,34	50.670.526	120,55
Skupaj odhodki	277.482	342.112	123,29	43.264.762	114,04
Dobiček iz poslovanja	59.756	5.612	9,39	7.433.466	283,70
Dobiček iz financiranja	-4.034	-3.914	97,04	-212.378	-15,62
Izredni dobiček	-276	232	-	184.676	161,85
Celotni dobiček	55.447	1.930	3,48	7.405.764	180,91
Davek iz dobička	13.179	0	0,00	1.656.402	154,09
Odloženi davki	0	0	0,00	2.510	31,61
Čisti dobiček	42.268	1.930	4,57	5.746.852	189,87

Vir: Izkaz poslovnega izida gospodarske družbe GPS d.o.o. in dejavnosti za leti 2007 in 2008.

6 ANALIZA USPEŠNOSTI POSLOVANJA

Analiza uspešnosti poslovanja odgovarja na vprašanje kako uspešno je bilo podjetje glede na zastavljene cilje in lastna pričakovanja ter v primerjavi s poslovanjem konkurenčnih podjetij. Uspešnost poslovanja merimo s tremi t.i. delnimi, parcialnimi kazalniki, ki jih bom predstavila v nadaljevanju. To so produktivnost, ekonomičnost in dobičkonosnost.

6.1 Produktivnost

Produktivnost dela po definiciji opredelimo z enačbo (Tekavčič, 1995, str. 71):

$$\text{Produktivnost dela} = \frac{\text{količina proizvedenih poslovnih učinkov}}{\text{porabljeno delo}} \quad (10)$$

Kazalec produktivnosti prikazan v enačbi (10), nam pokaže, koliko enot poslovnih učinkov smo pridobili z enoto porabljenega dela, oziroma nam pove, da je poslovanje tem bolj učinkovito, čim večjo količino proizvedenih poslovnih učinkov dosežemo na enoto vloženega delovnega časa. Količino proizvedenih poslovnih učinkov lahko izrazimo s poslovnimi prihodki, porabljeno delo pa s povprečnim številom zaposlenih v obravnavanem obdobju.

Analiza produktivnosti dela, ki je razvidna iz tabele 19, nam v zadnjem letu proučevanega obdobja kaže poslabšanje produktivnosti dela v podjetju. V omenjenem letu je en zaposleni

ustvaril 40.439 EUR čistih prihodkov, medtem ko jih je v letu 2007 ustvaril 44.386 EUR. Vzrok za 8,89 % padec produktivnosti je v tem, da so se čisti prihodki od prodaje v letu 2008 povečali relativno manj kot se je povečalo število zaposlenih. Izračun produktivnosti v panogi pokaže, da se je, z razliko od podjetja, v zadnjem letu glede na leto 2007 povečala za 6,21 %. Čisti prihodki od prodaje so se povečali za več, kot se je povečalo število zaposlenih.

Tabela 19: Produktivnost gospodarske družbe GPS d.o.o. in dejavnosti v letih 2007 in 2008

postavka	GPS d.o.o.			Dejavnost 71.121	
	2007	2008	I _{08/07}	2008	I _{08/07}
1. Čisti prihodki od prodaje	332.895	343.734	103,26	43.733.766	112,87
2. Povprečno število zaposlenih	7,5	8,5	113,33	762	106,28
Produktivnost (1/2)	44.386	40.439	91,11	57.393	106,21

Vir: Izkaz poslovnega izida gospodarske družbe GPS d.o.o. in dejavnosti za leti 2007 in 2008, kadrovska evidenca gospodarske družbe GPS d.o.o.; internetni portal GVIN.

6.2 Ekonomičnost ali rentabilnost

Ekonomičnost opredelimo kot razmerje med ustvarjeno količino poslovnih učinkov in zanjo potrebnimi stroški (Kosi, Marc & Peljhan, 2007, str. 64). Velja načelo čim večjega produkta na enoto stroškov. Poleg ekonomičnosti lahko izračunamo tudi delne ekonomičnosti, kot sta na primer ekonomičnost iz poslovanja ali ekonomičnost iz financiranja. Gospodarska družba posluje ekonomično oziroma gospodarno, če je vrednost koeficienta večja od ena, kar pomeni da so prihodki večji od odhodkov. Koeficient manjši od ena ponazarja izgubo oziroma negospodarno poslovanje.

Kot je razvidno iz tabele 20, je obravnavano podjetje v obeh letih poslovalo ekonomično, saj so bile vse vrednosti kazalcev ekonomičnosti večje od ena. Celotna ekonomičnost je v letu 2008 znašala 1,01, kar pomeni, da je podjetje na 100 enot skupnih odhodkov realiziralo 101 enoto skupnih prihodkov, kar je za 16,18 % manj kot v letu 2007. V letu 2007 je namreč podjetje na 100 enot skupnih odhodkov realiziralo 120 enot skupnih prihodkov. Na podlagi izračunanih kazalnikov ugotavljam, da je bilo podjetje v letu 2007 v primerjavi s panogo bolj ekonomično. V letu 2008 se je stanje bistveno spremenilo. Medtem ko se je vrednost kazalca v panogi glede na predhodno leto povečala, se je v podjetju zmanjšala. Podjetje je ustvarilo nižji celotni dobiček kot panoga.

Tabela 20: Ekonomičnost gospodarske družbe GPS d.o.o. in dejavnosti v letih 2007 in 2008

postavka	GPS d.o.o.			Dejavnost 71.121	
	2007	2008	I _{08/07}	2008	I _{08/07}
1. Celotni prihodki	332.929	344.042	103,34	50.670.526	120,55
2. Celotni odhodki	277.482	342.112	123,29	43.264.762	114,04
Ekonomičnost (1/2)	1,20	1,01	83,82	1,17	105,71

Vir: Izkaz poslovnega izida gospodarske družbe GPS d.o.o. in dejavnosti za leti 2007 in 2008.

6.3 Dobičkonosnost ali donosnost

Donosnost poslovanja temelji na osnovnem (»minimax«) načelu gospodarnosti, ki pravi, da je potrebno z danimi sredstvi doseči čim boljši rezultat oziroma določen rezultat doseči s čim manj sredstvi.

$$\text{Dobičkonosnost kapitala (ROE)} = \frac{\text{čisti dobiček}}{\text{povprečni kapital}} \quad (11)$$

Iz enačbe (11) je razvidno, da kazalnik donosnosti kapitala (angl. *return on equity* - ROE) kaže razmerje med čistim dobičkom in povprečnim vloženim kapitalom. Z vidika vlagateljev oziroma lastnikov je ključni kazalnik uspešnosti poslovanja, saj pove, koliko je podjetje ustvarilo z njihovim vloženim kapitalom. Ta kazalnik je dobro primerjati z donosom alternativnih naložb, kot so nakup državnih vrednostnih papirjev ali vezava sredstev pri banki, kajti donos kapitala v podjetju naj bi bil večji od teh, da je ekonomsko gledano lastniku kapitala smiselno vložiti kapital v podjetje (Usenik, Lekše & Dular, 2004, str.110).

$$\text{Donosnost sredstev (ROA)} = \frac{\text{čisti dobiček}}{\text{povprečna sredstva}} \quad (12)$$

Donosnost sredstev (angl. *return on assets* - ROA) je pomemben kazalnik z vidika podjetja, saj, kot je razvidno iz enačbe (12), kaže razmerje med čistim dobičkom in povprečnim stanjem sredstev.

$$\text{Dobičkonosnost prihodkov} = \frac{\text{čisti dobiček}}{\text{prihodki}} \quad (13)$$

Iz enačbe (13) je razvidno, da kazalnik dobičkonosnosti prihodkov prikazuje delež oziroma odstotek čistega dobička v prihodkih. Zmanjšanje tega kazalnika največkrat pomeni sporočilo za poslovodstvo podjetja, da mora skrbneje bedeti nad stroški podjetja (Hočevar, Igljučar & Zaman, 2002, str. 403).

V tabeli 21 so prikazani trije kazalniki donosnosti gospodarske družbe GPS d.o.o. v letih 2007 in 2008. Vidimo, da se vrednosti kazalnikov med letoma bistveno razlikujejo in kažejo na slabše poslovanje v zadnjem letu. Čista rentabilnost kapitala je v letu 2007 znašala 84,50 %, kar pomeni, da je vsakih 100 EUR vloženega kapitala lastnikom prineslo 84,50 EUR čistega dobička. V letu 2008 se je rentabilnost kapitala močno zmanjšala, znašala je le 2,75 %. Prav tako je bila leta 2008 rentabilnost sredstev bistveno nižja kot leto poprej. Znašala je 2,82 %, kar pomeni, da je podjetje s 100 EUR vloženih sredstev ustvarilo 2,82 EUR dobička. Za 95,58 % se je zmanjšal tudi delež čistega dobička v prihodkih. Po podatkih objavljenih na spletnem portalu GVIN je dobičkonosnost kapitala v panogi leta 2008 znašala 26,89 %, donosnost sredstev pa 13,97 %, kar kaže na boljše rezultate v primerjavi s preučevanim podjetjem.

Tabela 21: Dobičkonosnost kapitala, donosnost sredstev in dobičkonosnost prihodkov gospodarske družbe GPS d.o.o. v letih 2007 in 2008

postavka	GPS d.o.o.		
	2007	2008	I _{08/07}
1. Celotni prihodki	332.929	344.042	103,34
2. Celotni odhodki	277.482	342.112	123,29
3. Celotni dobiček	55.447	1.930	3,48
4. Čisti dobiček	42.268	1.930	4,57
5. Povprečna vrednost sredstev	181.790	208.580	114,74
6. Povprečna vrednost kapitala	50.022	70.184	140,31
Dobičkonosnost kapitala - ROE (4/6) (v %)	84,50	2,75	3,25
Donosnost sredstev - ROA (4/5) (v %)	23,25	0,93	3,98
Dobičkonosnost prihodkov (4/1) (v %)	12,70	0,56	4,42

Vir: Bilanca stanja na dan 31.12. in izkaz poslovnega izida gospodarske družbe GPS d.o.o. za leti 2007 in 2008.

7 DEJAVNIKI POSLOVNE USPEŠNOSTI

Računovodski kazalniki nam nudijo informacije o vplivu poslovnih odločitev na celotno učinkovitost, uspešnost in stabilnost poslovanja. Slabosti računovodskih kazalnikov se kažejo v velikem številu kazalnikov, neustreznem poimenovanju, neuporabnosti izračunov za hitro managersko in kompleksno oceno uspešnosti poslovanja ter v opisovanju uspešnosti poslovanja iz različnih zornih kotov. Pravilna interpretacija uspešnosti poslovanja je možna le, če upoštevamo večje število računovodskih kazalnikov, saj gre pri njih za medsebojne odvisnosti, medsebojno dopolnjevanje in pojasnjevanje. Zato so strokovnjaki začeli proučevati in povezovati posamezne kazalnike ter njihove medsebojne vplive. Eden izmed najstarejših in najbolj znanih sistemov povezanih kazalnikov je model Du Pont. Temelji na izračunu dobičkonosnosti kapitala. Bistvo modela je, da se rentabilnost kapitala razčleni na zmnožek treh kazalnikov, ki so logično povezani v piramidno obliko. Ti kazalniki so dobičkonosnost prihodkov (angl. *profit margin*), obračanje sredstev (angl. *asset turnover*) in razmerje med sredstvi in kapitalom (angl. *leverage*). S pomočjo sistema medsebojno povezanih kazalnikov analiziramo dejavnike, ki vplivajo na višino dobičkonosnosti kapitala kot enega temeljnih finančnih kazalnikov uspešnosti poslovanja podjetja (Tekavčič & Megušar, 2002, str. 22).

Odločila sem se, da izračun medsebojno povezanih kazalcev po osnovni shemi Du Pont sistema opravi v Excel modelu. Na podlagi vnosa podatkov iz bilance stanja in izida poslovnega uspeha obravnavanega podjetja nam namreč računalniške simulacije omogočajo spremljanje sprememb dobičkonosnosti kapitala ob hkratnih spremembah več dejavnikov. Tako lahko na primer vidimo, kako sprememba posameznih postavk gibljivih sredstev, odhodkov ali prihodkov vpliva na končni rezultat. Na podlagi medsebojne povezave kazalnikov lahko analiziramo razloge za spremembo dobičkonosnosti kapitala. Prednost modela je v hitrem, jasnem in grobem pregledu nad poslovanjem. Izračun medsebojno povezanih kazalnikov po Du Pont sistemu je za leto 2007 prikazan v prilogi št. 5 za leto 2008 pa v prilogi št. 6.

Iz omenjenih prilog lahko vidimo, da se je dobičkonosnost prihodkov, ki vključuje spremembe v višini prihodkov in dobička, med letoma bistveno zmanjšala, kar pomeni, da je podjetje v letu 2008 na enoto prihodkov ustvarilo manjši dobiček. Indeks rasti celotnih prihodkov v obdobju 2007-2008 znaša 103,34 %, indeks rasti dobička pa se je v istem obdobju močno znižal in dosegel 3,48 %. Odhodki podjetja so se povečali za 23,29 %, prihodki le za 3,34 %. V letu 2007 je na 100 EUR prihodkov ustvarilo 12,70 EUR dobička, med tem ko je v letu 2008 ustvarilo le 0,56 EUR. Na podlagi modela vidimo, da so se sredstva podjetja v letu 2008 obračala počasneje. Ta so se v letu 2007 obrnila 1,83 - krat, v letu 2008 le 1,65 - krat. Dobičkonosnost sredstev je odvisna od dobičkovnosti prihodkov in obračanja sredstev. Glede na to, da se je kazalnik dobičkovnosti prihodkov v letu 2008 zmanjšal za več kot se je zmanjšal kazalnik obračanja sredstev, se je posledično zmanjšala dobičkonosnost sredstev. V letu 2007 je podjetje na 100 EUR sredstev ustvarilo 23,25 EUR dobička, v letu 2008 le 0,92 EUR dobička. Kazalnik sredstva/kapital kaže financiranje gospodarske družbe. Velja trditev, da večji kazalnik pomeni večjo zadolženost v podjetju, se pravi, da je bilo podjetje v letu 2008 manj zadolženo kot leto prej. Vsi navedeni kazalniki in odnosi med njimi so povzročili zmanjšanje dobičkonosnosti kapitala. V letu 2007 je podjetje na 100 EUR kapitala ustvarilo 84,50 EUR dobička, v letu 2008 le 2,75 EUR. Vzrok za to gre pripisati precejšnjemu zmanjšanju dobičkonosnosti sredstev.

SKLEP

Analizo poslovanja gospodarske družbe GPS d.o.o. zaključujem s povzetkom vsebine v sklepnem poglavju. Navedla bom ključne problemske in prednostne situacije, ki so v preučevanem obdobju vplivala na uspešnost poslovanja podjetja. Rezultate izračunanih kazalnikov sem zaradi boljše analize primerjala s kazalniki dejavnosti Geodetske meritve, kartiranje.

Z analizo dolgoročnih sredstev sem ugotovila, da je stopnja odpisanosti v letu 2008 znašala 48,11 %, kar pomeni, da se je glede na predhodno leto povečala za 28,26 %. Kljub nakupu nove opreme v letu 2008, ki odpisanost dejansko zmanjšuje, je podjetje imelo veliko opreme, ki se hitro odpisuje. Gre predvsem za računalniško opremo in geodetske naprave, ki tehnološko hitro zastarajo. Zato je za geodetsko podjetje pomembno vlaganje v omenjena osnovna sredstva, saj predstavljajo temeljno sredstvo za dejavnost podjetja.

Pri analizi kratkoročnih sredstev podjetja sem opazila povečanje kratkoročnih poslovnih terjatev in zmanjšanje denarnih sredstev. V letu 2008 so kratkoročne poslovne terjatve predstavljale kar 81,54 % delež kratkoročnih sredstev. Koeficient obračanja obratnih sredstev se je zmanjšal iz 4,66 na 3,41 obrata, posledično so se dnevi vezave povečali iz 78 dni na 107 dni. To je negativno vplivalo na uspešnost, saj so obratna sredstva za en obrat v letu 2008 potrebovala več časa. V primerjavi z dejavnostjo so omenjeni rezultati družbe boljši, v panogi je bilo za en obrat v povprečju potrebnih 153 dni.

Analiza zaposlenih kaže dve negativni situaciji. To sta visok bruto koeficient fluktuacije in nižja stopnja izkoriščenosti v letu 2008 glede na leto 2007. V celotnem preučevanem obdobju so v podjetju zaposlili 3 osebe, 1 oseba je iz osebnih razlogov zapustila delovno mesto. Fluktuacija zaposlenih je posledično vplivala na nižjo produktivnost dela. Izkoriščenost delovnega časa se je v letu 2008 zmanjšala za 5,53 %. Oboje je negativno vplivalo na uspešnost poslovanja. Prednosti z vidika zaposlenih vidim v prevladovanju mlajšega kolektiva, v ugodni izobrazbeni strukturi in v politiki plač, nagrajevanja in motiviranja zaposlenih.

Analiza prodaje je pokazala povečanje vrednosti celotne prodaje storitev v zadnjem letu. Opaziti je močno nihanje povpraševanja po posameznih storitvah, ki jih podjetje nudi. Največji delež v vrednosti prodaje je v obeh proučevanih letih imela t.i. storitev Parcelacija. Koeficient obračanja terjatev do kupcev kaže, da se je hitrost obračanja terjatev do kupcev v letu 2008 v primerjavi s prejšnjim letom zmanjšala, dnevi vezave so se povečali iz 39 dni na 56 dni. Kupci so zamujali pri plačevanju svojih obveznosti, plačilni roki so bili daljši, kar je negativno vplivalo na uspešnost poslovanja.

Tudi pri analizi finančne funkcije sem zasledila problemske situacije. Finančna stabilnost je v obeh preučevanih letih nižja od priporočene vrednosti 1, kar nam pove, da del dolgoročnih sredstev podjetje financira s kratkoročnimi sredstvi. Finančni vzvod kaže visoko zadolženost podjetja. Stanje se je v letu 2008 izboljšalo. Kazalniki v panogi kažejo na uspešnejše poslovanje, saj dosegajo priporočljive vrednosti. Kratkoročni koeficient podjetja ni ravno ugoden. Leta 2007 je znašal 72,38 %, leta 2008 73,41 %. Kazalnik v panogi kaže na boljšo plačilno sposobnost podjetij. Stopnja kapitalizacije je v podjetju relativno nizka. Stopnja zadolženosti je v letu 2008 znašala 62,71 %.

Rezultati analiza poslovnega izida prikazujejo, da so se celotni prihodki povečali za manj, kot so se v istem obdobju povečali celotni odhodki. Stroški podjetja so se v letu 2008 močno povečali. Predvsem gre omeniti povečanje stroškov dela, ki so narasli za 26,71 %. Povečali so se tudi stroški blaga, materiala in storitev ter amortizacije. Povečanje stroškov je v veliki meri posledica povečanega obsega poslovanja, poleg tega pa tudi neracionalnega obnašanja v podjetju, saj je kontrola stroškov v podjetju zelo slaba. Podjetje je v obeh letih beležilo čisti dobiček. Leta 2008 je bil kar za 95,43 % nižji kot leto prej. V obeh poslovnih letih je ostal nerazporejen. V prihodnih letih bo lahko služil v investicijske namene.

Kazalniki poslovanja v sklopu analize uspešnosti kažejo na slabše poslovanje gospodarske družbe. Kazalnik produktivnost dela kaže 8,89 % padec v primerjavi z letom 2007. Ključni razlog je v tem, da so se čisti prihodki od prodaje v letu 2008 povečali relativno manj kot se je povečalo število zaposlenih. Podobno velja za ekonomičnost poslovanja, kjer zaznamo 16,18 % nižji kazalnik. Tudi kazalniki donosnosti kažejo na slabše poslovanje družbe v letu 2008, saj so se vsi trije zmanjšali za dobrih 95 %. Vpliv dejavnikov poslovanja na dobičkonosnost kapitala sem analizirala na podlagi Du Pont modela. Na precejšen upad dobičkonosnosti kapitala v letu 2008 je v veliki meri vplival občutno nižji dobiček, posledično zmanjšanje

dobičkovnosti prihodkov in visoka zadolženost. Poleg tega zasledimo tudi zmanjšanje hitrosti obračanja sredstev. Ta so se namreč obračala počasneje, saj so se v letu 2007 obrnila 1,83 - krat, v letu 2008 le 1,65 - krat.

Analiza poslovanja, ki sem jo opravila kaže na neugoden položaj gospodarske družbe GPS d.o.o. v letu 2008 glede na leto 2007. Problemska stanja do katerih sem prišla zahtevajo aktivno ukrepanje družbe v prihodnosti. Ukrepi so nujno potrebni predvsem na področju racionalizacije stroškov. Glede na to, da največji delež odhodkov predstavljajo stroški delovne sile, predlagam uvedbo plačil glede na doseženo realizacijo zaposlenih, kar bi vplivalo na večjo produktivnost dela. Spremembe so potrebne tudi na področju izterjave terjatev do kupcev in nižanju zadolženosti z odplačilom dolgov. Le z aktivnim ukrepanjem bo podjetje uspelo obvladovati in ohraniti svoj položaj.

LITERATURA IN VIRI

1. Bilanca stanja gospodarske družbe Geodetsko podjetje Sežana d.o.o. na dan 31.12.2007. Najdeno 16. decembra 2009 na spletnem naslovu <http://www.gvin.com>
2. Bilanca stanja gospodarske družbe Geodetsko podjetje Sežana d.o.o. na dan 31.12.2008. Najdeno 16. decembra 2009 na spletnem naslovu <http://www.gvin.com>
3. Bošnjak, M. (1998). Gradivo za vaje in seminar za predmeta upravljanje in ravnanje podjetja in temelji managementa. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
4. Geodetsko podjetje Sežana d.o.o.. Najdeno 10. januarja 2010 na spletnem naslovu <http://www.geodezija.eu>
5. Hočevnar, M., Igličar, A. & Zaman, M. (2002). Osnove računovodstva. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
6. Hočevnar, M., Jaklič, M. & Zagoršek, H. (2003). Ustvarjanje uspešnega podjetja: Akcijski pristop k strateškem razmišljanju, vodenju in nadziranju. Ljubljana: GV založba.
7. Igličar, A. & Hočevnar, M. (1997). Računovodstvo za managerje. Ljubljana: Gospodarski vestnik.
8. Ivanko, Š. (2002). Strukture in procesi v organizaciji. Ljubljana: Visoka upravna šola.
9. Izkaz poslovnega izida gospodarske družbe Geodetsko podjetje Sežana d.o.o. na dan 31.12.2007. Najdeno 16. decembra 2009 na spletnem naslovu <http://www.gvin.com>
10. Izkaz poslovnega izida gospodarske družbe Geodetsko podjetje Sežana d.o.o. na dan 31.12.2008. Najdeno 16. decembra 2009 na spletnem naslovu <http://www.gvin.com>
11. Kosi, U., Marc, M. & Peljhan, D. (2007). Uvod v poslovanje: Pojasnila, primeri in naloge. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
12. Lipovec, F. (1983). Analiza in planiranje poslovanja. Ljubljana: ČGP Delo - Gospodarski vestnik.
13. Melavc, D. (2003). Gospodarjenje. Koper: Fakulteta za Management.
14. Mramor D. (1999). Sodobna finančna analiza podjetja. Zbornik referatov o sodobnih metodah v računovodstvu, financah in reviziji. Portorož: Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije.
15. Podatki in kazalniki gospodarskih družb RS za leto 2007 za dejavnost geofizikalne meritve, kartiranje (M71.121). Najdeno 16. decembra 2009 na spletnem naslovu <http://www.gvin.com>
16. Povprečna mesečna plača v dejavnosti. Najdeno 16. decembra 2009 na spletnem naslovu http://www.stat.si/pxweb/Database/SKD2002_slo/07_trg_dela/10_place/02_07010_skd2002/02_07010_skd2002.asp
17. Pučko, D. (1999). Analiza in načrtovanje poslovanja. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
18. Pučko, D. (2001). Analiza in načrtovanje poslovanja. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
19. Pučko, D. (2008). Analiza poslovanja. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
20. Slapničar, S. (2006). Analiza računovodskih izkazov. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
21. Slovenski računovodski standardi 2006 (2007). Ljubljana: Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije.

22. SURS - Statistični urad Republike Slovenije, ekonomsko področje. Najdeno 10. decembra 2009 na spletnem naslovu http://www.stat.si/tema_ekonomsko.asp
23. Usenik, M., Lekše, M. & Dular, M. (2004). Računovodstvo in finančno poslovanje. Novo mesto: Ekonomska šola.
24. Tekavčič, M. & Megušar, A. (2002). Analiziranje uspešnosti poslovanja s pomočjo sistema med seboj povezanih kazalnikov (uporaba konkretnih podatkov podjetja s simulacijo sprememb). Strokovno posvetovanje o sodobnih vidikih analize poslovanja in organizacije. Portorož: Zveza ekonomistov Slovenije.
25. Zadravec, R. (2003). Zaključni račun po novem: prenovljeni računovodski izkazi in njihova analiza za poslovno odločanje. Ljubljana: Primath.

PRILOGE

Kazalo prilog

<i>Priloga 1: Bilanca stanja gospodarske družbe Geodetsko podjetje Sežana d.o.o. na dan 31.12. za leti 2007 in 2008 v tekočih cenah in stalnih cenah iz leta 2008 (v EUR).....</i>	<i>1</i>
<i>Priloga 2: Izkaz poslovnega izida gospodarske družbe Geodetsko podjetje Sežana d.o.o. za leti 2007 in 2008 v tekočih cenah in stalnih cenah iz leta 2008 (v EUR).....</i>	<i>3</i>
<i>Priloga 3: Bilanca stanja gospodarske panoge Geofizikalne meritve, kartiranje na dan 31.12. za leti 2007 in 2008 v tekočih cenah in stalnih cenah iz leta 2008 (v EUR).....</i>	<i>5</i>
<i>Priloga 4: Izkaz poslovnega izida gospodarske panoge Geofizikalne meritve, kartiranje za leti 2007 in 2008 v tekočih cenah in v stalnih cenah iz leta 2008 (v EUR).....</i>	<i>7</i>
<i>Priloga 5: Shematski prikaz izračuna kazalnikov po Du Pont sistemu gospodarske družbe GPS d.o.o. za leto 2007</i>	<i>8</i>
<i>Priloga 6: Shematski prikaz izračuna kazalnikov po Du Pont sistemu gospodarske družbe GPS d.o.o. za leto 2008</i>	<i>9</i>

Priloga 1: Bilanca stanja gospodarske družbe Geodetsko podjetje Sežana d.o.o. na dan 31.12.
za leti 2007 in 2008 v tekočih cenah in stalnih cenah iz leta 2008 (v EUR)

BILANCA STANJA	2007		2008
	Tekoče cene	Stalne cene	Stalne cene
SREDSTVA	223.614	228.310	188.851
A. DOLGOROČNA SREDSTVA	111.347	113.685	101.916
I. Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev	1.785	1.822	3.699
1. Neopredmetena sredstva	1.785	1.822	3.699
2. Dolgoročne aktivne časovne razmejitev	0	0	0
II. Opredmetena osnovna sredstva	109.562	111.863	98.217
III. Naložbene nepremičnine	0	0	0
IV. Dolgoročne finančne naložbe	0	0	0
1. Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil	0	0	0
2. Dolgoročna posojila	0	0	0
V. Dolgoročne poslovne terjatve	0	0	0
VI. Odložene terjatve za davek	0	0	0
B. KRATKOROČNA SREDSTVA	112.267	114.625	86.935
I. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	0	0	0
II. Zaloge	0	0	0
III. Kratkoročne finančne naložbe	0	0	0
1. Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil	0	0	0
2. Kratkoročna posojila	0	0	0
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	55.165	56.323	70.886
V. Denarna sredstva	57.102	58.301	16.049
C. KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	0	0	0
Zabilančna sredstva	0	0	0
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	223.614	228.310	188.851
A. KAPITAL	68.500	69.939	70.430
I. Vpoklicani kapital	8.763	8.947	8.763
1. Osnovni kapital	8.763	8.947	8.763
2. Nevpoklicani kapital (kot odbitna postavka)	0	0	0
II. Kapitalske rezerve	752	768	752
III. Rezerve iz dobička	876	894	876
IV. Presežek iz prevrednotenja	0	0	0
V. Preneseni čisti poslovni izid (preneseni čisti dobiček/izguba)	18.120	18.501	58.109
VI. Čisti poslovni izid poslovnega leta (čisti dobiček/čista izguba poslovnega leta)	39.989	40.829	1.930

»se nadaljuje«

»nadaljevanje«

BILANCA STANJA	2007		2008
	Tekoče cene	Stalne cene	Stalne cene
B. REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	0	0	0
1. Rezervacije	0	0	0
2. Dolgoročne pasivne časovne razmejitev	0	0	0
C. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	0	0	0
I. Dolgoročne finančne obveznosti	0	0	0
II. Dolgoročne poslovne obveznosti	0	0	0
III. Odložene obveznosti za davek	0	0	0
Č. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	155.114	158.371	118.421
I. Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev	0	0	0
II. Kratkoročne finančne obveznosti	87.520	89.358	89.688
III. Kratkoročne poslovne obveznosti	67.594	69.013	28.733
D. KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	0	0	0
Zabilančne obveznosti	0	0	0

Vir: Bilanca stanja gospodarske družbe Geodetsko podjetje Sežana d.o.o. na dan 31.12. za leti 2007 in 2008.

Priloga 2: Izkaz poslovnega izida gospodarske družbe Geodetsko podjetje Sežana d.o.o. za leti 2007 in 2008 v tekočih cenah in stalnih cenah iz leta 2008 (v EUR)

IZKAZ USPEHA	2007		2008
	Tekoče cene	Stalne cene	Stalne cene
1. ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE	314.943	332.895	343.734
2. Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokon...	0	0	0
3. Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	0	0	0
4. DRUGI POSLOVNI PRIHODKI	0	0	0
SKUPAJ POSLOVNI PRIHODKI	314.943	332.895	343.734
5. STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV	70.108	74.104	86.372
a) Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala	10.465	11.062	11.246
b) Stroški storitev	59.643	63.043	75.126
6. STROŠKI DELA	160.843	170.011	215.428
a) Stroški plač	108.617	114.808	148.820
b) Stroški pokojninskih zavarovanj	12.431	13.140	16.663
c) Stroški socialnih zavarovanj	7.875	8.324	10.790
č) Drugi stroški dela	31.920	33.739	39.155
7. ODPISI VREDNOSTI	18.871	19.947	25.786
a) Amortizacija	18.871	19.947	25.786
b) Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredme...	0	0	0
c) Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih ...	0	0	0
8. DRUGI POSLOVNI ODHODKI	8.587	9.076	10.536
SKUPAJ POSLOVNI ODHODKI	258.409	273.138	338.122
DOBIČEK IZ POSLOVANJA	56.534	59.756	5.612
9. FINANČNI PRIHODKI	30	32	40
a) Finančni prihodki iz deležev	0	0	0
b) Finančni prihodki iz danih posojil	0	0	0
c) Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	30	32	40
10. FINANČNI ODHODKI	3.846	4.065	3.954
a) Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finanč...	0	0	0
b) Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	3.844	4.063	3.953
c) Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	2	2	1
ČISTI POSLOVNI IZID IZ REDNEGA DELOVANJA	52.718	55.723	1.698
11. DRUGI PRIHODKI	2	2	268
12. DRUGI ODHODKI	263	278	36
DOBIČEK PRED OBDAVČITVIJO	52.457	55.447	1.930
13. DAVEK IZ DOBIČKA	12.468	13.179	0
14. ODLOŽENI DAVKI	0	0	0
ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	39.989	42.268	1.930
15. PRENESENI ČISTI DOBIČEK	18.120	19.153	58.109

»se nadaljuje«

»nadaljevanje«

IZKAZ USPEHA	2007		2008
	Tekoče cene	Stalne cene	Stalne cene
ZMANJŠANJE KAPITALSKIH REZERV	0	0	0
ZMANJŠANJE REZERV IZ DOBIČKA	0	0	0
a) zmanjšanje zakonskih rezerv	0	0	0
b) zmanjšanje rezerv za lastne delnice in lastne poslovne deleže	0	0	0
c) zmanjšanje statutarnih rezerv	0	0	0
č) zmanjšanje drugih rezerv iz dobička	0	0	0
23. POVEČANJE REZERV IZ DOBIČKA	0	0	0
a) povečanje zakonskih rezerv	0	0	0
b) povečanje rezerv za lastne delnice in lastne poslovne deleže	0	0	0
c) povečanje statutarnih rezerv	0	0	0
č) povečanje drugih rezerv iz dobička	0	0	0
BILANČNI DOBIČEK	58.109	61.421	60.039

Vir: Izkaz poslovnega izida gospodarske družbe Geodetsko podjetje Sežana d.o.o. za leti 2007 in 2008.

Priloga 3: Bilanca stanja gospodarske panoge Geofizikalne meritve, kartiranje na dan 31.12. za leti 2007 in 2008 v tekočih cenah in stalnih cenah iz leta 2008 (v EUR)

BILANCA STANJA	Leto 2007		Leto 2008
	Tekoče cene	Stalne cene	Stalne cene
SREDSTVA	34.903.055	35.636.019	47.370.501
A. DOLGOROČNA SREDSTVA	16.948.657	17.304.579	22.777.699
I. Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve	549.678	561.221	537.171
1. Neopredmetena sredstva	508.744	519.428	501.599
2. Dolgoročne aktivne časovne razmejitve	40.934	41.794	35.572
II. Opredmetena osnovna sredstva	15.029.669	15.345.292	12.929.461
III. Dolgoročne finančne naložbe in Naložbene nepremičnine	1.351.504	1.379.886	9.284.453
1. Naložbene nepremičnine	843.516	861.230	657.662
2. Dolgoročne finančne naložbe	507.988	518.656	8.626.791
IV. Dolgoročne poslovne terjatve	7.163	7.313	18.481
V. Odložene terjatve za davek	10.643	10.867	8.133
B. KRATKOROČNA SREDSTVA	17.796.628	18.170.357	23.744.903
I. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	13.360	13.641	13.360
II. Zaloge	1.988.764	2.030.528	2.026.017
III. Kratkoročne finančne naložbe	2.349.508	2.398.848	2.516.197
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	9.503.654	9.703.231	15.190.321
V. Denarna sredstva	3.941.342	4.024.110	3.999.008
C. KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	157.770	161.083	847.899
Zunajbilančna sredstva	850.898	868.767	5.030.320
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	34.903.055	35.636.019	47.370.501
A. KAPITAL	18.993.356	19.392.216	23.756.352
I. Vpoklicani kapital	5.765.409	5.886.483	5.806.572
1. Osnovni kapital	5.765.409	5.886.483	5.811.679
2. Nevpoklicani kapital (kot odbitna postavka)	0	0	5.107
II. Kapitalske rezerve	3.350.417	3.420.776	3.379.676
III. Rezerve iz dobička	1.620.553	1.654.585	1.634.361
IV. Presežek iz prevrednotenja	112.470	114.832	97.026
V. Preneseni čisti poslovni izid	5.374.422	5.487.285	7.182.568
VI. Čisti poslovni izid poslovnega leta	2.770.085	2.828.257	5.656.149
B. REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	201.266	205.493	378.488
C. FINANČNE IN POSLOVNE OBVEZNOSTI	14.579.278	14.885.443	21.976.394

»se nadaljuje«

»nadaljevanje«

BILANCA STANJA	Leto 2007		Leto 2008
	Tekoče cene	Stalne cene	Stalne cene
D. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	3.440.407	3.512.656	5.720.592
I. Dolgoročne finančne obveznosti	2.804.902	2.863.805	5.081.636
II. Dolgoročne poslovne obveznosti	635.505	648.851	638.956
III. Odložene obveznosti za davek	0	0	0
E. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	11.138.871	11.372.787	16.255.802
I. Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev	0	0	0
II. Kratkoročne finančne obveznosti	3.435.205	3.507.344	2.742.164
III. Kratkoročne poslovne obveznosti	7.703.666	7.865.443	13.513.638
F. KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	1.129.155	1.152.867	1.259.267
Zunajbilančne obveznosti	850.898	868.767	5.030.320

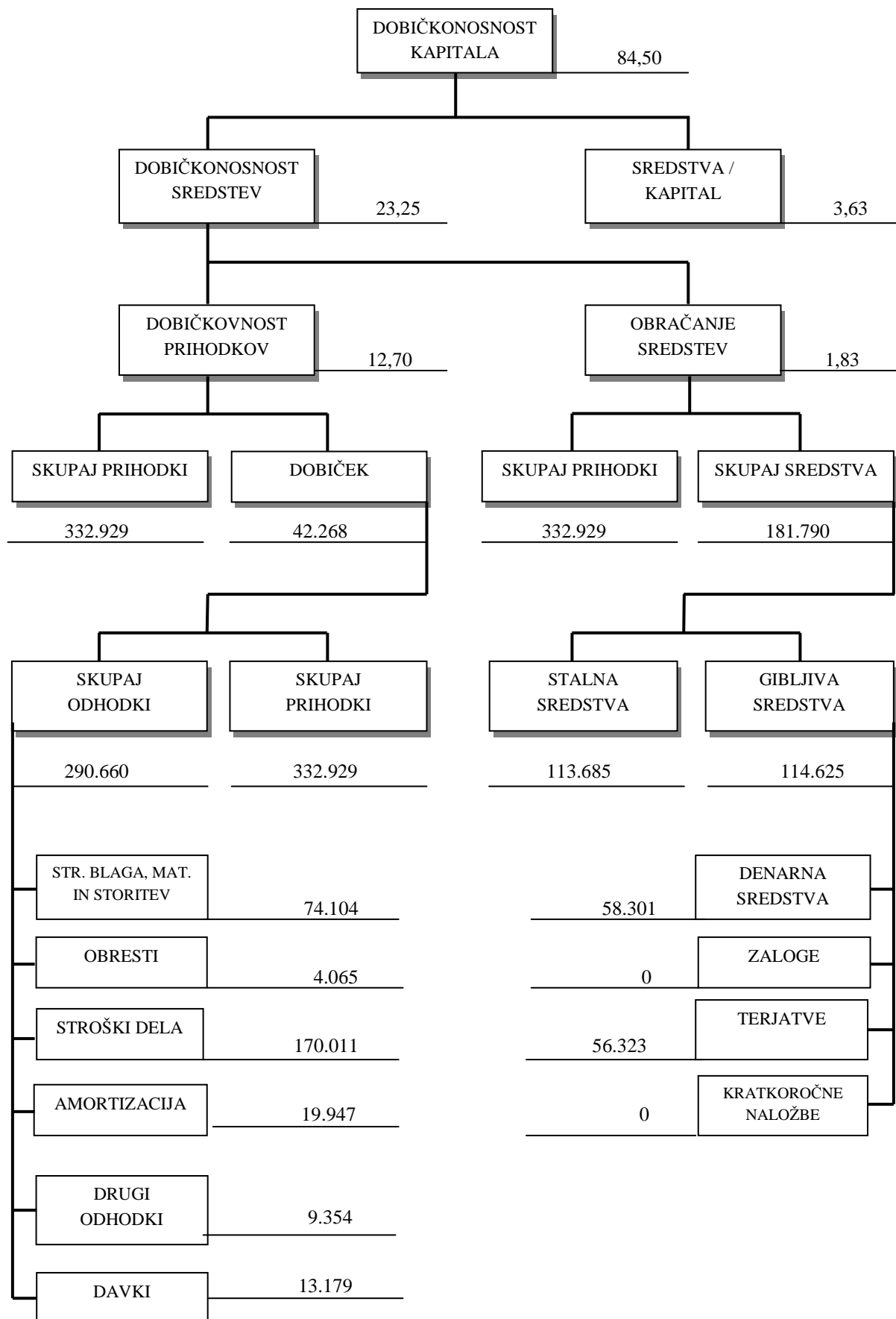
Vir: internetni portal GVIN na dan 31.12. za leti 2007 in 2008.

Priloga 4: Izkaz poslovnega izida gospodarske panoge Geofizikalne meritve, kartiranje za leti 2007 in 2008 v tekočih cenah in v stalnih cenah iz leta 2008 (v EUR)

IZKAZ USPEHA	Leto 2007		Leto 2008
	Tekoče cene	Stalne cene	Stalne cene
1. ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE	36.655.946	38.745.335	43.733.766
2. SPREMEMBA VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	1.148.386	1.213.844	79.330
3. USREDSTVENI LASTNI PROIZV. IN LASTNE STORITVE	2.459	2.599	0
4. DRUGI POSLOVNI PRIHODKI	125.954	133.133	6.186.595
KOSMATI DONOS OD POSLOVANJA	37.932.745	40.094.911	49.999.691
5. STROŠKI BLAGA, MAT. IN STORITEV	17.105.332	18.080.336	21.625.384
a) Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala	2.229.490	2.356.571	2.447.449
b) Stroški storitev	14.875.842	15.723.765	19.177.935
6. STROŠKI DELA	15.209.108	16.076.027	17.239.075
a) Stroški plač	11.117.682	11.751.390	12.665.600
b) Stroški pokojninskih zavarovanj	1.019.379	1.077.484	1.037.355
c) Stroški drugih socialnih zavarovanj	997.389	1.054.240	1.140.623
d) Drugi stroški dela	2.074.658	2.192.914	2.395.497
7. ODPISI VREDNOSTI	2.501.419	2.644.000	2.940.262
a) Amortizacija	2.339.917	2.473.292	2.609.988
b) Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredm. sredstvih in opredm. osn. sredstvih	58.784	62.135	249.386
c) Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	102.718	108.573	80.888
8. DRUGI POSLOVNI ODHODKI	637.995	674.361	761.504
POSLOVNI PRIHODKI	36.784.359	38.881.067	49.920.361
POSLOVNI ODHODKI	35.453.854	37.474.724	42.566.225
POSLOVNI IZID IZ POSLOVANJA	1.330.505	1.406.344	7.354.136
POSLOVNI IZID IZ POSLOVANJA (EBIT)	2.478.891	2.620.188	7.433.466
9. FINANČNI PRIHODKI IZ DELEŽEV	1.526.173	1.613.165	18.649
10. FINANČNI PRIHODKI IZ DANIH POSOJIL	45.535	48.130	213.814
11. FINANČNI PRIHODKI IZ POSLOVNIH TERJATEV	63.237	66.842	143.139
12. FINANČNI ODHODKI IZ OSLABITVE IN ODPISOV FINANČNIH NALOŽB	0	0	0
13. FINANČNI ODHODKI IZ FINANČNIH OBVEZNOSTI	265.290	280.412	367.181
14. FINANČNI ODHODKI IZ POSLOVNIH OBVEZNOSTI	83.551	88.313	220.799
FINANČNI PRIHODKI	1.634.945	1.728.137	375.602
FINANČNI ODHODKI	348.841	368.725	587.980
DRUGI PRIHODKI	199.175	210.528	295.233
DRUGI ODHODKI	91.226	96.426	110.557
CELOTNI PRIHODKI	39.766.865	42.033.576	50.670.526
CELOTNI ODHODKI	35.893.921	37.939.874	43.264.762
CELOTNI POSLOVNI IZID	3.872.944	4.093.702	7.405.764
15. DAVEK IZ DOBIČKA	1.016.979	1.074.947	1.656.402
16. ODLOŽENI DAVKI	-7.513	-7.941	2.510
ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	2.863.478	3.026.696	5.746.852

Vir: internetni portal GVIN za leti 2007 in 2008.

Priloga 5: Shematski prikaz izračuna kazalnikov po Du Pont sistemu gospodarske družbe GPS d.o.o. za leto 2007

Priloga 6: Shematski prikaz izračuna kazalnikov po Du Pont sistemu gospodarske družbe GPS d.o.o. za leto 2008

